

/Vertimas iš anglų kalbos/

2014 m. METINĖ ATASKAITA

 MANDATUM LIFE

2014 m. metinės ataskaitos turinys

2014 M. VADOVŲ ATASKAITA	3
1. NUOSAVYBĖ IR ĮMONĖS VALDYMAS	3
2. VADOVAI IR SVARBIAUSIOS PAREIGOS	3
3. VEIKLOS REZULTATAI.....	3
4. BENDROVĖS DARBUOTOJAI	5
5. VEIKLA BALTIJOS ŠALYSE	6
6. PROGNOZĖS 2015 M.	6
7. REIŠMINGI ĮVYKIAI PO BALANSO SUDARYMO DIENOS	6
II. METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS	7
1. FINANSINĖ BŪKLĖS ATASKAITA.....	7
2. BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	8
3. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	9
4. NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA.....	10
III. FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOMENTARAI.....	11
1. APSKAITOS POLITIKOS GAIRĖS	11
2. RIZIKOS VALDYMO ATASKAITA.....	20
3. FINANSINIŲ ATASKAITŲ KOMENTARAI.....	35
IV. NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA.....	51
V. PASIŪLYMAS DĖL PELNO PASKIRSTYMO.....	53
VI. PARAŠAI, KURIAIS VALDYBOS NARIAI PASIRAŠO 2014 M. METINĘ ATASKAITĄ	54
VII. PARDAVIMŲ PAJAMOS PAGAL EMTAK 2008	55

2014 m. vadovų ataskaita

1. Nuosavybė ir įmonės valdymas

Mandatum Life Insurance Baltic SE (toliau – Bendrovė arba „Mandatum Life“) yra bendrovei „Mandatum Life Insurance Company Ltd“ (toliau – pagrindinė bendrovė arba „Mandatum Life Finland“) 100% priklausanti antrinė įmonė. Suomijos finansinė grupė „Sampo plc“ yra visų bendrovės „Mandatum Life Finland“ akcijų turėtoja.

„Mandatum Life“ įregistruota 2007 m. sausio 02 d. Taline, Estijos Respublikoje. Registruotoji Bendrovės buveinė yra Taline (Estija), Bendrovė turi filialų Latvijoje ir Lietuvoje. 2014 m. – aštuntieji visose Baltijos šalyse dirbančios Bendrovės aktyvios veiklos metai, ir jau šešioliktieji bendrovės „Mandatum Life“ aktyvaus dalyvavimo Baltijos šalių rinkoje metai.

„Mandatum Life“ valdoma vadovaujantis pirmiausia Estijos draudimo veiklos įstatymu. Įmonės valdymas smulkiau aprašytas įstatuose.

„Mandatum Life“ veikia laikydamasi visų jai suteiktų licencijų nuostatų, jos finansinę veiklą prižiūri Estijos finansinės priežiūros tarnyba.

„Mandatum Life“ savo veiklą yra sutelkusi investicinio gyvybės draudimo srityje ir papildomai teikia terminuotojo gyvybės draudimo su papildoma apsauga nuo nelaimingų atsitikimų ir kritinių ligų paslaugas. Tarp kitų veiklos rūšių – kaupiamojo draudimo sutarčių su garantuotomis palūkanomis administravimas.

Daugiau informacijos apie bendrovę „Mandatum Life“ ir jos veiklą Baltijos šalyse galima rasti šiuose interneto puslapiuose:

www.mandatumlife.ee,
www.mandatumlife.lv ir
www.mandatumlife.lt.

Informacija apie bendrovės „Mandatum Life Finland“ ir „Sampo plc“ pateikiama interneto puslapiuose www.mandatumlife.fi ir www.sampo.com.

2. Vadovai ir svarbiausios pareigos

Bendrovės Valdybą 2014 metų pabaigoje sudarė penki nariai. Valdybos pirmininko pareigas eina Imre Madison, kuris tuo pačiu yra ir Bendrovės generalinis direktorius. Kiti Valdybos nariai: Erkki Sadam, atsakingas už Bendrovės teisinius klausimus ir pirkimus, Latvijos filialo vadovė Ilona Stare, Rasa Kasperavičiūtė, atsakinga už veiklos padalinio administravimą ir rizikos valdymą, ir Timo Pursiala, atsakingas už veiklos kontrolės ir investicijų valdymo klausimus.

2014 m. gale Bendrovės Stebėtojų taryba turėjo tris narius. Tarybos pirmininko pareigas laikinai eina Timo Laitinen – bendrovės „Mandatum Life Finland“ vyresnysis valdybos pirmininko pavaduotojas. Kiti Tarybos nariai – bendrovės „Mandatum Life Finland“ turto valdymo skyriaus direktorius Jukka Pirskanen ir Suomijos gyvybės draudimo bendrovės „Kaleva“ generalinė direktorė Paula Salonen.

Bendrovės „Mandatum Life“ vyriausiojo aktuario pareigas eina Rasa Povilavičiūtė, vidaus auditoriaus pareigas – Arlet Rebane, o rizikos valdytojo pareigas – Airi Heinapuu. Bendrovės filialui Lietuvoje vadovauja Dormantas Zajančauskas.

2014 m. Bendrovės išoriniu auditoriumi buvo „Ernst & Young Baltic“ AS.

2014 m. Bendrovės perdraudiku buvo „Mandatum Life Insurance Company Ltd“.

3. Veiklos rezultatai

Bendrovės „Mandatum Life“ finansinės ataskaitos parengtos pagal ES priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

2014 m. Baltijos šalių ekonomika toliau augo. Kai kurie Pabaltijo verslo sektoriai, tokie, kaip žemės ūkis, maisto produktų gamyba, transportas, turizmas ir keletas kitų patyrė tiesioginį neigiamą ES sankcijų prieš Rusiją poveikį. Daugelis kitų sektorių, įskaitant finansus, patyrė krentančių naftos kainų įtaką, tapusia pagrindine itin didelio pasaulinių pinigų ir vertybinių popierių rinkų nestabilumo priežastimi.

„Mandatum Life Finland“ atidžiai seka įvykius ir tendencijas investicinėse rinkose. Jos investicijų portfeliai, į kuriuos investuoti turi galimybę ir bendrovės „Mandatum Life Baltic“ klientai, yra aktyviai valdomi. 2014 m. bendrovės „Mandatum Life“ klientų investicinio gyvybės draudimo turto investicijų strategiją sudaro trys pagrindinės kryptys: 1) aktyviai valdomi investicijų krepšeliai, siekiant užtikrinti stabilią investicijų grąžą klientams ilgesniuju laikotarpiu; 2) santykinės grąžos investicijų krepšeliai, siekiant užtikrinti didesnę nei standartinę krepšelio investicijų grąžą; 3) kartu su įmone „BlackRock“ – pasaulinės su indeksu susietų fondų rinkos lydere ir viena didžiausių pasaulio turto valdymo bendrovių – pasyviai valdomi su indeksu susieti krepšeliai, siekiant užtikrinti investicijų pasaulio vertybinių popierių rinkose grąžą, naudojant įmonės „BlackRock“ finansinius produktus „iShares“.

Vykdydama savo veiklą, Bendrovė daugiausiai dėmesio skiria valdomam investicinio gyvybės draudimo turtui gausinti, su turtingais privačiais ir verslo klientais sudarydama investicinio gyvybės draudimo vienkartinės įmokos sutartis ir investicinio gyvybės draudimo turto valdymo sutartis, o taip pat visoms

Bendrovės apdraustoms sumoms didinti. Tiek privatiems, tiek verslo klientams aktyviai siūloma sudaryti investicinio gyvybės draudimo sutartis su periodinėmis įmokomis, o taip pat papildomai rinktis apsaugas nuo nelaimingų atsitikimų ir kritinių ligų. „Mandatam Life“ nė vienoje Baltijos šalyje antrosios pakopos pensijų fondų klientams neteikia jokių anuitetinių draudimo sprendimų. Be to, Bendrovė nė vienoje Baltijos šalyje nesudaro kaupiamųjų draudimo sutarčių su garantuotomis palūkanomis.

3.1. Gyvybės draudimo sektorius Baltijos šalyse 2014 m.

Baltijos šalių gyvybės draudimo rinkoje visos pagal sutartis gautos įmokos 2014 m. sudarė 377 105 tūkst. eurų (322 423).

Didžiausia gyvybės draudimo rinka Baltijos šalyse yra Lietuvoje, kur gautos įmokos pagal sutartis iš viso sudarė 215 048 tūkst. eurų (181 303), po kurios eina Latvijos gyvybės draudimo rinka, kurioje gauta 82 528 tūkst. eurų įmokų (67 975), ir galiausiai – Estijos gyvybės draudimo rinka, kurioje gauta 79 529 tūkst. eurų (73 145).

Baltijos šalių investicinio gyvybės draudimo rinkoje 2014 m. iš viso pagal sutartis gauta 218 265 tūkst. eurų (179 803).

Didžiausia investicinio gyvybės draudimo rinka Baltijos šalyse yra Lietuvoje, kur iš viso gauta 151 560 tūkst. eurų (127 159) investicinio gyvybės draudimo įmokų. Estijoje iš viso gauta 32 842 tūkst. eurų (29 614) investicinio gyvybės draudimo įmokų. Latvijoje investicinio gyvybės draudimo įmokos iš viso sudarė 33 863 tūkst. eurų (23 029).

Bendrovės „Mandatam Life“ rinkos dalis (pagal visų pagal sutartis gautų įmokų sumą) Baltijos šalyse 2014 m. gruodžio 31 d. siekė 10,7% (9,7%).

Bendrovės „Mandatam Life“ investicinio gyvybės draudimo rinkos dalis (pagal visų pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis gautų įmokų sumą) Baltijos šalyse 2014 m. gruodžio 31 d. siekė 17,5% (16,2%).

Bendrovės „Mandatam Life“ investicinio gyvybės draudimo rinkos dalis 2014 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje siekė 14,3% (12,8%), Estijoje – 26,7% (25,4%), Latvijoje – 22,9% (23,2%).

3.2. Sutarčių portfelis

2014 m. gruodžio 31 d. „Mandatam Life“ iš viso turėjo 32 646 galiojančias gyvybės draudimo sutartis (33 312). Didžiausią dalį – 72% (71%) – visų galiojančių draudimo sutarčių sudarė investicinio gyvybės draudimo sutartys.

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovės „Mandatam Life“ sutarčių portfelyje buvo 37 396 apdraustieji (37 986).

2014 metais „Mandatam Life“ sudarė 2 622 naujas sutartis (3 510), suėjo 3 897 sutarčių terminas arba jos buvo nutrauktos dėl kitokių priežasčių (3 476).

3.3. Pagal sutartis gautos įmokos, valdomas turtas ir visa apdraustoji suma

2014 metais bendrovės „Mandatam Life“ Baltijos šalyse pagal sutartis gautos įmokos iš viso sudarė 40 457 tūkst. eurų (31 986).

2014 metais pagal sutartis gautos įmokos iš naujų klientų (įmokos, gautos pagal naujas 2014 metais sudarytas sutartis, ir papildomos vienkartinės įmokos, gautos pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis) iš viso sudarė 28 879 tūkst. eurų (20 871), o įmokos, gautos pagal galiojančias ankstesniais metais sudarytas sutartis, iš viso sudarė 11 578 tūkst. eurų (11 115).

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovės „Mandatam Life“ finansiniai įsipareigojimai pagal investavimo ir draudimo sutartis, t. y. valdomas klientų turtas, sudarė 170 051 tūkst. eurų (159 302). Didžiausią valdomo turto dalį sudarė finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kurių suma siekė 90% (92%) viso valdomo klientų turto.

Pagal naujai sudarytas sutartis apdrausta suma (gyvybės draudimo rizikos apsauga pagal investicinio ir

terminuotojo gyvybės draudimo sutartis) 2014 m. sudarė 110 568 tūkst. eurų (104 335).

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovės „Mandatam Life“ valdoma apdraustųjų draudimo rizikos suma (t. y. visa apdraustoji suma) sudarė 575 754 tūkst. eurų (535 288).

3.4. Patirtos žalos

2014 metais bendrovės „Mandatam Life“ bendra patirtų ir atlygintų žalų suma su kitokiomis išmokomis sudarė 27 851 tūkst. eurų (24 636). Dauguma išmokų pagal galiojančias sutartis buvo iš valdomo investicinio gyvybės draudimo turto. Pagal sutarčių kiekį, didžioji dalis sutarčių, kurios nutrūko arba kurių terminas suėjo, buvo reguliaraus kaupimo su garantuotomis palūkanomis sutartys. Išpirkimo santykis (visų išmokų dalis lyginant su visomis pagal sutartis gautomis įmokomis) 2014 metais pasiekė 69% (77%).

3.5. Investicijos

Bendrovės „Mandatam Life“ investicijų tikslas yra gauti kuo didesnę galimą grąžą prisiimant priimtino lygio riziką. Sėkmingos investicijos užtikrina klientams gerą nominalią grąžą, taip pat pagerina mokumo atsargą ir patenkina pagrindinės bendrovės grąžos lūkesčius.

Kalbant apie investicijų valdymą, Bendrovė yra sudariusi investicijų valdymo sutartį su bendrove „Sampo plc“. „Mandatam Life“ savo techninių atidėjinių investicinius portfelius valdo kaip vieną visų Baltijos šalių portfelių.

Grynosios pajamos iš techninių atidėjinių (atėmus investicines išlaidas) 2014 metais sudarė 577 tūkst. eurų (482). Bendrovės nuosavo kapitalo portfelio investicinės pajamos 2014 metais sudarė 333 tūkst. eurų (302).

2014 metų pabaigoje bendras investicinio portfelio dydis (išskyrus investicijas, susijusias su investicinio gyvybės draudimo sutartimis) pasiekė 26 869 tūkst. eurų (26 652). Bendrovės „Mandatam Life“ investicinis portfelis (išskyrus investicijas, susijusias su investicinio gyvybės draudimo sutartimis) susidėjo daugiausia iš

fiksuotojo pajamingumo vertybinių popierių, tokių, kaip vyriausybės ir bendrovių obligacijos ir pinigų rinkos instrumentai. Akcijos 2014 m. sudarė mažiau nei 10% Bendrovės techninių atidėjinių ir nuosavo kapitalo investicinio portfelio.

Bendrovės techninių atidėjinių ir nuosavo kapitalo investicinio portfelio metinė investicinė grąža 2014 metais siekė 3,89% (3,37%).

3.6. Klientams priskaičiuota draudiko pelno dalis

„Mandatum Life“ 2014 m. nė vienoje Baltijos šalyje nemokėjo jokių papildomų draudiko pelno dalies sumų į garantuotų palūkanų gyvybės draudimo sutartis (kaip ir 2013 m.). Garantuotoji palūkanų norma atitinkamoms draudimo sutartims Estijoje sudaro 3,5%; priklausomai nuo produkto rūšies, Latvijoje ir Lietuvoje garantuotos palūkanos svyruoja nuo 2% iki 4%. Bendrovės techninių atidėjinių investicinio portfelio vidutinė metinė grąža per pastaruosius penkerius metus buvo 3,84%.

3.7. Rizikos valdymas

Rizika yra svarbi ir neatskiriama bendrovės „Mandatum Life“ veiklos ir verslo aplinkos dalis. Kokybiškas rizikos valdymas yra būtina Bendrovės verslo veiklos valdymo sąlyga. Valdydama savo draudimo riziką, rinkos riziką, kredito riziką ir veiklos riziką, „Mandatum Life“ vadovaujasi įmonių grupės „Sampo“ rizikos valdymo principais. Pagrindinis įmonių grupės „Sampo“ rizikos valdymo tikslas yra užtikrinti, kad rizika būtų teisingai nustatoma, vertinama ir analizuojama, ir kad būtų pakankamai kapitalo prisiimtai rizikai padengti. Bendrovės didžiausios rizikos grupės yra rinkos rizikos grupė ir investicinių portfelių palūkanų normos rizikos grupė, taip pat klientų draudimo rizika. Už rizikas atsako Bendrovės Valdyba ir Stebėtojų taryba, tačiau Rizikos valdymo komitetas, Turto ir Įsipareigojimų komitetas ir Operacinės rizikos valdymo komitetas taip pat nuolat prižiūri bendrovės „Mandatum Life“ rizikos ir investicijų valdymą

„Mandatum Life“ kasmet atlieka kiekvienos verslo srities veiklos rizikos vertinimą. Remiantis šio vertinimo rezultatais, parengiamas ir vykdomas metinis rizikos valdymo veiksmų planas.

Visose Baltijos šalyse vidaus audita atlieka Bendrovės vidaus auditorius. Metinį vidaus audito planą patvirtino Stebėtojų taryba. 2014 m. bendrovėje „Mandatum Life“ buvo atlikti septyni vidaus auditai ir penki pakartotiniai vidaus auditai.

3.8. Savininkų nuosavybė ir mokumo atsarga

2014 m. gruodžio 31 d. savininkų nuosavybė sudarė 10 756 tūkst. eurų (10 572), iš kurių įstatinį kapitalą sudarė 3 516 tūkst. eurų (3 516).

Bendra turto suma, įtraukta į draudimo įmonės mokumo atsargą, jokiu metu negali būti mažesnė nei minimali mokumo atsarga arba privalomoji mokumo atsarga ir, esant reikalavimui laikytis pakeisto mokumo atsargos dydžio, negali būti mažesnė nei privalomoji pakeista mokumo atsarga. Bendrovės „Mandatum Life“ mokumo atsarga 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 10 066 tūkst. eurų (9 810), kai tuo metu privalomoji mokumo atsarga buvo 2 638 tūkst. eurų (2 496). Mokumo atsargos perviršis sudarė 7 429 tūkst. eurų (7 314), todėl buvo įvykdyti visi reikalavimai (įskaitant minimalios reikalaujamos mokumo atsargos 3 700 tūkst. eurų reikalavimą).

3.9. Veiklos išlaidos

Bendrovės „Mandatum Life“ veiklos išlaidos (kurios apima įsigijimo išlaidas, administracines išlaidas ir investicines išlaidas) sumažėjo 3% lyginant su 2013 metais. Veiklos išlaidų sumažėjimą lėmė Bendrovės administracinių išlaidų ekonomija, tuo tarpu įsigijimo išlaidos lyginant su 2013 m. išaugo.

Bendros išlaidos (įskaitant žalių sureguliuojamą išlaidas) 2014 m. sudarė 5 995 tūkst. eurų (6 339). Įsigijimo išlaidos sudarė 62% (55%) visų veiklos išlaidų 2014 metais. Administracinės išlaidos sudarė 35% (39%), o kitos

išlaidos sudarė 3% (7%) visų veiklos išlaidų.

3.10. Veiklos pelnas

2014 finansiniais metais „Mandatum Life“ uždirbo 184 tūkst. eurų pelno (2013 m. užfiksuotas 511 tūkst. eurų nuostolis). Veiklos nuostolis, neskaitant pajamų už Bendrovės nuosavą kapitalo investicijų portfelį, sudarė 149 tūkst. eurų (2013 m. – 813 tūkst. eurų). Bendrovės „Mandatum Life“ kapitalo grąža (t. y. metinio finansinio rezultato santykis su vidutine metine savininkų nuosavybe) 2014 metais siekė 1,7% (-4,8%).

3.11. Balansas

Bendrovės „Mandatum Life“ balanso suma 2014 gruodžio 31 d. pasiekė 181 586 tūkst. eurų sumą (170 613). Visi įsipareigojimai pagal draudimo ir investicines sutartis 2014 metų pabaigoje sudarė 170 051 tūkst. eurų sumą (159 302); iš jų finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis sudarė 156 623 tūkst. eurų (145 922).

4. Bendrovės darbuotojai

2014 m. gruodžio 31 d. bendrovėje „Mandatum Life“ dirbo 96 (110) darbuotojų, iš kurių 38 (49) dirbo pardavimų srityje. Estijos padalinėje dirbo 35 (41) darbuotojas, Latvijos filiale – 24 (30) darbuotojų ir Lietuvos filiale – 37 (39) darbuotojai. Be to, 2014 metų pabaigoje 12 (9) darbuotojai buvo išėję motinystės (tėvystės) ir vaiko priežiūros atostogų arba kitokių atostogų; Estijos padalinėje tokių darbuotojų buvo 3 (5), Latvijos padalinėje – 7 (2), Lietuvos padalinėje – 2 (2).

Atlyginimų ir darbo užmokesčio suma (įskaitant nuo atlyginimų skaičiuojamus mokesčius) per finansinius metus sudarė 3 134 tūkst. eurų (3 377). Stebėtojų tarybos nariams atlygis mokamas nebuvo. „Mandatum Life“ mokėjo atlygį Valdybos nariams už jiems priskirtų užduočių vykdymą, kuris 2014 metais siekė 281 tūkst. eurų (376).

Valdybos nariai gauna metinę premiją, kurios suma siekia iki jų 4 mėnesinių bazinio atlyginimo sumos dydžio, taip pat ilgalaikę motyvacinę premiją, kurios suma siekia iki 2 mėnesinių bazinio atlyginimo sumos dydžio.

Valdybos narių metinė premija priklauso nuo Bendrovės ūkinės veiklos rezultato Baltijos šalyse atitinkamais kalendoriniais metais, tokio kaip bendros klientų įmokos pagal sutartis, bendras pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis valdomas turtas, bendra Bendrovės investuojama suma, bendros Bendrovės išlaidos, neįskaičiuojant pardavimų komisinių ir Bendrovės pelnas / nuostolis, neįskaičiuojant Bendrovės nuosavo kapitalo gryųjų investicinių pajamų.

Valdybos narių ilgalaikę motyvacinę premiją priklauso nuo tų pačių veiklos rezultatų, kaip metinė premija. Ilgalaikės motyvacinės premijos metinės išmokos sulaukiamos ir išmokamos Valdybos nariams tik praėjus trejiems metams nuo jų darbo Bendrovėje pradžios.

5. Veikla Baltijos šalyse

5.1. Pardavimai ir plėtra

Bendrovės pagrindinis pardavimų kanalas yra jos pačios pardavimų personalas. Kiekvienoje Baltijos šalyje yra pardavimų komanda, kurios veikla yra orientuota į investicinio gyvybės draudimo ir turto valdymo sprendimų pardavimą ir pardavimų komanda, kurios užduotis yra pardavinėti įprastinius lėšų kaupimo ir gyvybės draudimo sprendimus.

Bendrovės nuosavos pardavimo komandos daugiausiai dėmesio skiria tenkinti pasiturinčių klientų – fizinių asmenų, verslininkų ir įmonių – investicinius, turto valdymo ir gyvybės draudimo poreikius.

Estijoje ir Lietuvoje, bendradarbiaujant su banku „Danske“, teikiamos banko ir draudimo paslaugos. „Danske“

pagrindė Bendrovei teikia investicinio gyvybės draudimo su vienkartinę įmoką ir gyvybės draudimo rizikos paslaugas. 2014 m. balandį „Danske“ Estijoje pristatė keturias naujas Bendrovės teikiamas papildomas draudimo apsaugas nuo nelaimingų atsitikimų ir ligų.

Kiti pardavimų kanalai, tokie, kaip „If P&C“ ir draudimo agentai atneša tik nedidelę visų pagal sutartis gautų įmokų dalį, tačiau parduodant Bendrovės gyvybės draudimo rizikos apsaugas, jų reikšmė vis didėja. Skirtingi pardavimo kanalai skirtingose šalyse yra skirtingai svarbūs.

5.2. Kita veikla

Nuo 2014 m. sausio 1 d. Bendrovės filialas Latvijoje sėkmingai perėjo prie euro. Bendrovė centralizavo savo investicinio gyvybės draudimo turto administravimą, pristatė naują santykių su klientais valdymo programinę įrangą, Latvijoje pradėjo vykdyti naują investicinio draudimo pardavimo veiklą, kuriai naudojama naujoji centrinė IT sistema, Estijoje pradėjo vykdyti atsiskaitymus Bendroje mokėjimų eurais erdvėje (BMEE), o 2014 m. gruodį paskelbė savo pirmąjį bendrovės „Mandatum Life“ prognozuojamos nuosavos rizikos įvertinimą. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Bendrovė įvykdė savo vidinių pervedimų kainodaros principų pakeitimų. Buvo pakeistos kai kurių tiesioginių Bendrovės išlaidų Pabaltijyje paskirstymo tarp Baltijos šalių taisyklės.

Siekiant padidinti Bendrovės vadovų kompetenciją ir įgūdžius, Bendrovės veiklos skyrių vadovams buvo surengtas grupinių instruktavimo įgūdžių lavinimo seminarų ciklas.

6. Prognozės 2015 m.

Baltijos šalių ekonomikoms ir eksportui vis dar turi įtakos ekonominė padėtis kaimyninėse šalyse, ypač Šiaurės regione, Vokietijoje ir

Rusijoje. Naftos kainos turi įtakos viso pasaulio energetikos sektoriui, o ES sankcijos ir toliau daro spaudimą Rusijos ekonomikai. Tikimasi, kad investicijų rinkos ir toliau liks nepastovios ir todėl investuotojams vis dar būtina tinkamai valdyti investicijų riziką. Nedarbingumas Baltijos šalyse vis dar didelis, tačiau jo lygis yra stabilus. Prognozuojama, kad per metus Baltijos šalių BVP išaugs apie 2 proc. Atlyginimų dydis patiria spaudimą visose Baltijos šalyse ir tai vienas didžiausių bendrovių produktyvumo rizikos veiksnių.

2015 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo įvestas euras. Nuo tos dienos visos Baltijos šalys tapo euro zonos ir BMEE narėmis.

Bendrovės pagrindinės prioritetinės sritys 2015 m. yra šios: baigtis ruošti įgyvendinti visos Europos direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus, kurie bus pradėti taikyti nuo 2016 m. sausio; kurti ir tobulinti investicijų, turto valdymo ir gyvybės draudimo sprendimus, teikiamus Baltijos šalyse; gerinti klientų aptarnavimo kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą bendrove „Mandatum Life“; nuolat gausinti valdomą klientų turtą ir visą draudimo rizikos sumą; toliau veiksmingai centralizuoti ir unifikuoti Baltijos šalyse vykdomus procesus ir veiklą, siekiant sumažinti patiriamus kaštus; didinti visas pajamas iš mokesčių už paslaugas, siekiant užtikrinti Bendrovės verslo tvarumą ir pelningumą visose Baltijos šalyse ir toliau siekti, kad Bendrovė būtų klientų gerbiama partnerė ir darbuotojų palankumą turintis darbdavys Baltijos šalių finansų sektoriuje.

7. Reikšmingi įvykiai po balanso sudarymo dienos

Nuo 2015 m. sausio 1 d. oficiali Bendrovės Lietuvos filialo valiuta yra euras.

Imre Madison
Valdybos pirmininkas

Talinas, 2015 m. sausio 30 d.

II. Metinės finansinės ataskaitos

1. Finansinė būklės ataskaita

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31	Komentaras
Turtas			
Pinigai ir jų ekvivalentai	699	307	III.3.1
Perdraudikui tenkanti įsipareigojimų dalis	52	53	III.3.9.1
Investicijos, išskyrus investicijas pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis	26 264	26 501	III.3.9.1
Investicijos, susijusios su investiciniu gyvybės draudimu ir investicijų sutartimis	152 913	142 126	III.3.9.12
Su draudimo veikla susijusios ir kitokios gautinos sumos	281	258	III.3.3.2
Sukauptos pajamos ir iš anksto sumokėtos išlaidos	555	456	III.3.3.3
Atidėtųjų mokesčių turtas	116	104	III.3.9.13
Nekilnojamas turtas, įrenginiai ir įranga	16	47	III.3.4
Nematerialusis turtas	690	761	III.3.9.15
Visas turtas	181 586	170 613	
Įsipareigojimai ir savininkų nuosavybė			
Mokėtinos draudimo ir kitokios sumos	258	175	III.3.6
Sukauptos išlaidos ir ateinančių laikotarpių pajamos	521	564	III.3.7
Draudimo sutarčių finansiniai įsipareigojimai	3 710	3 797	III.3.9.14
Investicinio gyvybės draudimo ir investicijų sutarčių finansiniai įsipareigojimai	152 913	142 125	III.3.8.1
Draudimo sutarčių techniniai atidėjiniai	13 428	13 380	III.3.9.1
Visi įsipareigojimai	170 830	160 041	
Akcinis kapitalas	3 516	3 516	
Akcijų priedai	3 509	3 509	
Privalomasis rezervas	262	262	
Nepaskirstytas pelnas	3 469	3 285	
Visa savininkų nuosavybė	10 756	10 572	III.3.12
Visi įsipareigojimai ir savininkų nuosavybė	181 586	170 613	

Finansinių ataskaitų komentarai, esantys 10-50 puslapiuose yra neatskiriama Metinių finansinių ataskaitų dalis.

2. Bendrųjų pajamų ataskaita

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.	Komentaras
Pasirašytų įmokų suma	3 708	3 652	III.3.9.1
Persidraudimo įmokos	-450	-431	III.3.9.14
Grynosios įmokos	3 258	3 221	
Investicinės pajamos	669	693	III.3.9.15
Tikrosios vertės padidėjimas ir investicijų nuostoliai	414	242	III.3.16
Realizuotasis pelnas ir nuostolis	-59	-26	III.3.9.17
Investicinės išlaidos	-114	-125	III.3.9.122
Grynosios investicinės pajamos	910	784	
Pajamos iš mokesčių	2 400	2 279	III.3.9.18
Pajamos iš persidraudimo komisinių	195	175	III.3.9.14
Kitokios pajamos	1 288	1 252	III.3.9.19
Iš viso kitokių pajamų	3 883	3 706	
Sumokėta išmokų, išskyrus perdraudikams tenkančią dalį (III.3.9.14) ir žalų sureguliuavimo išlaidos, susijusios su išmokomis (III.3.9.1)	-1 832	-2 193	
Draudimo techninių atidėjinių padidėjimas, išskyrus perdraudikams tenkančią dalį (III.3.9.14)	-67	123	
Grynosios draudimo išmokos ir techninių atidėjinių pokytis	-1 899	-2 070	III.3.20
Investicinio gyvybės draudimo finansinių įsipareigojimų ir turto vertės pokytis	-74	-90	III.3.9.1
Draudimo sutarčių su garantuota palūkanų norma finansinių įsipareigojimų pokytis	-120	-130	III.3.9.1
Įsigijimo išlaidos	-3 701	-3 455	III.3.9.1
Administracinės išlaidos	-2 074	-2 477	III.3.9.122
Visos išlaidos	-5 775	-5 932	III.3.9.122
Pelnas / nuostolis iki atskaitant mokesčius	183	-511	
Pelno mokestis	1	0	III.3.9.1
Finansinių metų pelnas / nuostolis	184	-511	
Visos finansinių metų bendrosios pajamos / nuostolis	184	-511	

Finansinių ataskaitų komentarai, esantys 10-50 puslapiuose yra neatskiriama Metinių finansinių ataskaitų dalis.

3. Pinigų srautų ataskaita

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.	Komentaras
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos			
Gautos draudimo įmokos	3 703	3 657	
Įmokos pagal finansinius įsipareigojimus	36 743	28 231	
Sumokėta draudimo išmokų ir žalų sureguliuavimo išlaidos	-1 905	-2 287	
Išmokos pagal finansinius įsipareigojimus	-26 334	-22 947	
Sumos, gautos pagal persidraudimo sutartis	310	271	
Sumos, sumokėtos pagal persidraudimo sutartis	-465	-438	
Išlaidos	-5 641	-5 732	
Kitos pajamos ir kitos išlaidos	1 207	1 301	
Akcijų ir investicinių fondų vienetų įsigijimas	-47 252	-36 135	
Sumos, gautos pardavus akcijas ir investicinių fondų vienetus	38 960	32 261	
Obligacijų ir kitų pastovių pajamų vertybinių popierių įsigijimas	-10 680	-11 463	
Sumos, gautos pardavus obligacijų ir kitus pastovių pajamų vertybinius popierius	11 260	12 748	
Gauta palūkanų	681	751	
Gauta dividendų	3	3	
Investicinės išlaidos	-114	-125	
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	476	97	
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	-84	-96	III.3.4 III.3.9.15
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos	-84	-96	
VISI GRYNEJI PINIGŲ SRAUTAI			
392	1		
Pinigai ir jų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	307	306	
Pinigų ir jų ekvivalentų pokytis	392	1	
Pinigai ir jų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	699	307	

Finansinių ataskaitų komentarai, esantys 10-50 puslapiuose yra neatskiriama Metinių finansinių ataskaitų dalis.

4. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkstančiais eurų	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Privaloma-sis rezervas	Nepaskirs-tytasis pelnas	Nuosavybė iš viso
2012-12-31	3 516	3 509	217	3 841	11 083
2013 m. nuostolis	0	0	0	-511	-511
Visos 2013 m. bendrosios pajamos	0	0	0	-511	-511
Privalomojo rezervo padidėjimas	0	0	45	-45	0
2013-12-31	3 516	3 509	262	3 285	10 572
Finansinių metų pelnas	0	0	0	184	184
Visos 2014 m. bendrosios pajamos	0	0	0	184	184
2014-12-31	3 516	3 509	262	3 469	10 756

Finansinių ataskaitų komentarai, esantys 10-50 puslapiuose yra neatskiriama Metinių finansinių ataskaitų dalis.

III. Finansinių ataskaitų komentarai

1. Apskaitos politikos gairės

1.1. Rengimo pagrindas

Bendrovės 2014 m. metinės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS). Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai yra standartai ir aiškinimai, kuriuos parengė Tarptautinė apskaitos standartų valdyba ir priėmė Europos Sąjunga.

Metinė finansinė ataskaita parengta pagal įsigijimo savikainos principą, išskyrus tam tikrą finansinį turtą, kuris atskleistas tikrąja verte, pokyčius registruojant pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Rengiant finansines atskaitas pagal ES patvirtintus TFAS, sprendimai turi būti priimami remiantis įverčiais ir prielaidomis. Priimti sprendimai ir įverčiai turi įtakos Bendrovės turtui, įsipareigojimams, pajamoms ir išlaidoms, atskleistiems balanso dieną. Nors vadovybė priėmė sprendimus ir įverčius pagal visą savo turimą informaciją, paskesni faktiniai rezultatai gali skirtis.

Jeigu nenurodyta kitaip, visos sumos pastabose išreikštos tūkstančiais eurų.

Pagal Estijos Respublikos Komercinį kodeksą, metinę ataskaitą, įskaitant Valdybos parengtą ir Stebėtojų tarybos patvirtintą finansinių ataskaitų rinkinį, tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Akcininkai turi teisę atsisakyti tvirtinti parengtą ir Valdybos patvirtintą metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir reikalauti, kad būtų parengtos naujos metinės ataskaitos.

Finansines atskaitas sudaro ir Bendrovės centrinės būstinės Estijoje finansinės atskaitos bei filialų Latvijoje bei Lietuvoje finansinės atskaitos. Filialai kaip savarankiški vienetai rengia to paties laikotarpio savo finansines atskaitas, taikydami visai Bendrovei taikomus apskaitos principus. Visi tarp trijų šalių susidarę

likučiai, pelnas ir sandoriai eliminuojami.

Bendrovės finansines atskaitas už 2014 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus valdybos nariai patvirtino 2015 m. vasario 27 d.

Su pagrindinės bendrovės „Mandatum Life Insurance Company Ltd“ ir galutinės Bendrovę kontroliuojančios bendrovės „Sampo plc“ finansinėmis atskaitomis galima susipažinti tinklalapiuose www.mandatumlife.fi ir www.sampo.com.

1.2. Apskaitos politikos pokyčiai

Finansinė ataskaita parengta taikant nuoseklumo ir palyginimo principus – tai reiškia, kad Bendrovė kiekvienais finansiniais metais taiko tuos pačius apskaitos principus ir pateikimo būdą. Apskaitos principai ir pateikimo būdas keičiamas tik tada, jei to reikalauja nauji ar pakeisti TFAS bei aiškinimai, arba jei naujas apskaitos principas ir (ar) pateikimo būdas padeda objektyviau atskleisti Bendrovės finansinę padėtį, finansinius rezultatus ir pinigų srautus.

Naujai priimti ir (arba) pakeisti TFAS ir Tarptautinio finansinės atskaitomybės aiškinimų komiteto (TFAAK) aiškinimai

Ataskaitiniais metais Bendrovė ėmė taikyti šiuos TFAS pakeitimus:

- 32 TAS „Finansinės priemonės“ pataisa „Pateikimas – finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitymas“. Šia pataisa paaiškinama termino „teisėtai įgyvendinamą teisę užskaityti“ reikšmė ir 32 TAS užskaitymo kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (pvz., centrinių kliringo rūmų sistemoms), taikančioms nesinchronizuotus bendrojo atsiskaitymo mechanizmus. Ši pataisa neturėjo jokios įtakos Bendrovės

finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

- 36 TAS „Turto vertės sumažėjimas“ pataisa. Šia pataisa nustatoma naujų reikalavimų pateikti papildomos informacijos apie tikrosios vertės nustatymą, kuomet atgautinoji vertė yra grindžiama tikrąja verte, iš jos atėmus perleidimo savikainą; be to, šia pataisa anuluojamas netyčinė 13 TFAS įtaka pagal 36 TAS reikalavimus atskleidžiamai informacijai. Ši pataisa neturėjo jokios įtakos Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

- 21 TFAAK aiškinimas „Rinkliavos“. Šis aiškinimas yra susijęs su valstybinių rinkliavų apskaita. Įsipareigojimas sumokėti rinkliavą finansinėse ataskaitose pripažįstamas, įvykus veiksmui, dėl kurio reikia sumokėti atitinkamą rinkliavą. Bendrovė dar nėra įvertinusi šio aiškinimo įgyvendinimo poveikio.

Išleisti, tačiau neįsigalioję standartai

Bendrovė nėra pritaikiusi toliau išvardytų TFAS ir TFAAK aiškinimų, kurie tą dieną, kuomet buvo duotas leidimas publikuoti šias finansines atskaitas jau buvo išleisti, tačiau dar nebuvo įsigalioję:

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (jį patvirtinus ES, galios finansiniams metams nuo 2018 m. sausio 1 d.).

I9 TFAS galiausiai pakeis 39 TAS. TAST išleido pirmąsias tris šio standarto dalis, nustatydamas naują finansinio turto klasifikavimo ir matavimo sistemą ir reikalavimus finansinių įsipareigojimų ir rizikos draudimo apskaitai. Bendrovė dar neįvertino šio standarto įgyvendinimo poveikio.

15 TFAS „Pajamos, gaunamos pagal sutartis su klientais“ (jį

patvirtinus ES, galios finansiniams metams nuo 2017 m. sausio 1 d.).

15 TFAS nustato penkių etapų modelį, kuris bus taikomas pajamoms, gautoms už sutartį su klientu, nepriklausomai nuo sandorio, pagal kurį gautos pajamos arba pramonės šakos. Bus reikalaujama atskleisti išsamią informaciją ir paaiškinti visų pajamų struktūrą; informaciją apie prievolių vykdymą; sutartyse numatyto turto ir įsipareigojimų sąskaitų likučių pokyčius skirtingais laikotarpiais, o taip pat pagrindinius sprendimus ir įverčius. Bendrovė dar neįvertino šio standarto įgyvendinimo poveikio.

TFAS patobulinimai

Šios pataisos galioja finansiniams metams nuo 2015 m. sausio 1 d.:

2013 m. gruodį TAST išleido 2011–2013 m. TFAS ciklo metinius patobulinius, kuriuos sudaro tokių TFAS pataisų rinkinys:

- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;

Šios pataisos galioja finansiniams metams nuo 2015 m. sausio 1 d.:

2013 m. gruodį TAST išleido 2010–2012 m. TFAS ciklo metinius patobulinius:

- 2 TFAS „Išmokos pagal akcijas“;
- 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;
- 16 TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai“;
- 24 TAS „Informacijos apie tarpusavyje susijusias šalis atskleidimas“;
- 38 TAS „Nematerialusis turtas“.

Šios pataisos, jas patvirtinus ES, galioja finansiniams metams nuo 2016 m. sausio 1 d.:

2014 m. rugsėjį TAST išleido 2012–2014 m. TFAS ciklo metinius patobulinius:

- 7 TFAS „Finansinės priemonės – informacijos atskleidimas“;
- 19 TAS „Išmokos darbuotojams“;
- 34 TAS „Tarpinės finansinės ataskaitos“.

Pradėjus taikyti šias pataisas gali pasikeisti taikoma apskaitos politika arba reikalavimai atskleisti

informaciją, bet tai neturės įtakos Bendrovės finansinei būklei arba veiklos rezultatams.

Bendrovė planuoja pradėti taikyti minėtus standartus ir aiškinius jų įsigaliojimo dieną, jei juos patvirtins ES.

1.3. Užsienio valiutų perskaičiavimas

Finansinės ataskaitos pateikiamos eurai – Bendrovės funkcinė ir ataskaitų valiuta. Į finansines ataskaitas įtraukti Bendrovės padalinių straipsniai vertinami jų funkcinė valiuta – tai yra ekonominės aplinkos, kurioje padalinys veikia, valiuta. Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į atitinkamą funkcinę valiutą pagal kiekvieno tokio sandorio dieną taikomus valiutos keitimo kursus. Užsienio valiutomis denominuoti piniginiai balanso straipsniai perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal balanso sudarymo dieną taikomą valiutos keitimo kursą. Nepiniginiai balanso straipsniai, vertinami pagal jų įsigijimo savikainą, balanse pateikiami pagal sandorio dieną galiojusį kursą.

Filialų, kurių funkcinė valiuta nėra euras, turtas ir įsipareigojimai perskaičiuojami į ataskaitų valiutą laikotarpio pabaigos keitimo kursais, o pajamų ataskaitų straipsniai perskaičiuojami taikant Europos Centrinio banko nustatytą pirminio sandorio dienos kursą. Perskaičiuojant šiuos straipsnius atsiradę valiutos keitimo skirtumai pripažįstami pajamų ataskaitoje kaip perskaičiavimo pelnas arba nuostolis, išskyrus skirtumus, susijusius su tokiais straipsniais, kuriuose pelnas arba nuostolis pripažįstami tiesiogiai savininkų kapitale ir jų pokytis parodomas kitose bendrosiose pajamose.

Rengiant finansinę atskaitomybę taikyti šie 2014 m. gruodžio 31 dienos valiutos kursai:

1 EUR = 3,4528 Lt

Nuo 2015 m. sausio 1 d. euras tampa visų Bendrovės filialų funkcinė valiuta – tai yra valiuta, naudojama toje ekonominėje aplinkoje, kurioje veikia atitinkamas padalinys.

1.4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir jų ekvivalentai apima banko sąskaitas, indėlius iki pareikalavimo, trumpalaikius indėlius, kurių terminas – ne ilgesnis nei 3 mėn., ir pinigų rinkos fondų akcijas, nepasižyminčias reikšminga rinkos vertės pokyčių rizika. Bendrovė neturi grynujų pinigų kasoje.

1.5. Finansinis turtas

Finansinis turtas apima pinigus, trumpalaikes finansines investicijas, iš klientų gautinas sumas ir kitas trumpalaikes bei ilgalaikes gautinas sumas.

Bendrovės finansinis turtas skirstomas į šias grupes:

- turtas tikrąja verte, pokytį apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje;
- paskolos ir kitos gautinos sumos;
- turtas, laikomas iki sueis terminas;
- turtas, skirtas parduoti.

Bendrovė neturi investicijų, priskiriamų investicijoms, laikomoms iki sueis terminas, ar investicijoms, skirtoms parduoti.

Gautinos perdraudimo sumos apskaitomos balanse ir jų skaičiavimo principai aprašomi atskirai, nors jos laikomos finansiniu turtu (žr. 1.9 komentarą).

Finansinio turto pardavimas ir pirkimas pripažįstamas sandorio dieną, t. y. dieną, kurią Bendrovė įsipareigojo pirkti ar parduoti atitinkamą turtą.

Finansinis turtas pripažįstamas įsigijimo savikaina, t. y. už turtą sumokėtos sumos tikrąja verte. Pirminio pripažinimo momentu įsigijimo savikaina apima visas tiesiogines sandorio išlaidas, susijusias su turto įsigijimu, išskyrus finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, pokytį įtraukiant į pelno (nuostolių) ataskaitą, įsigijimo išlaidas.

Finansinis turtas išbraukiamas iš balanso Bendrovei praradus sutartinę teisę į pinigų srautus iš to finansinio turto arba perdavus šiuos pinigų srautus ir didžiąją susijusios su finansiniu turtu rizikos ar naudos dalį trečiajam asmeniui.

Tarp finansinio turto balansinės vertės ir tikrosios vertės esminio skirtumo nėra (išskyrus sumas, gautinas pagal draudimo sutartis).

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, pokytį apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, pokytį apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje, apima finansines investicijas ir investicijas, susijusias su investicinio gyvybės draudimo sutartimis.

Kad finansinis turtas būtų priskirtas finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte, pokytį apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje, jis turi atitikti šiuos kriterijus:

- turtas, laikomas perduoti;
- turtas, priskirtas šiai kategorijai, nes taip gaunama tikslesnė finansinė informacija.

Finansinis turtas, kuris nėra laikomas pardavimui, gali būti priskirtas šiai kategorijai, jei:

- tai reikalinga siekiant panaikinti visus pajamų ir išlaidų pripažinimo skirtumus, atsiradusius vertinant turtą ir su juo susijusius įsipareigojimus, t. y. padeda sumažinti apskaitos neatitikimus; arba
- finansinio turto grupė valdoma kartu ir rezultatai vertinami tikrąja verte pagal patvirtintą rizikos valdymo ar investavimo strategiją ir vadovybei teikiama atitinkama informacija.

Finansinis turtas iš pradžių pripažįstamas tikrąją verte pagal atitinkamuose dokumentuose aprašytą rizikos valdymo ir investavimo politiką. Jei nuosavybės priemonė neturi aktyvioje akcijų rinkoje nustatytos kainos ir jos tikrosios vertės negalima patikimai įvertinti, tikroji vertė nenaudojama.

Tikrąja verte pripažįstamas finansinis turtas iš naujo įvertinamas kiekvieną balanso dieną remiantis tuometine tikrąja verte, neišskaitant galimų sandorio išlaidų, susijusių su turto pardavimu. Be to, pagal amortizuotąją savikainą apskaitomų finansinių priemonių tikrosios vertės yra nurodytos 3.2.3 komentare.

Finansinio turto tikroji vertė pagrįsta aktyvioje rinkoje nustatytomis kainomis. Kai vertybiniai popieriai įtraukti į vertybinių popierių biržos sąrašus, Bendrovė taiko balanso dienos pabaigos kainas ir Europos Centrinio banko skelbiamus oficialius valiutų keitimo kursus; jei vertybiniai popieriai į biržos sąrašus neįtraukti, Bendrovė naudojami visa turima informacija apie investicijos vertę.

Pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje „Tikrosios vertės padidėjimas ar sumažėjimas“. Pelnas ar nuostolis iš investicijų pardavimo pripažįstamas straipsnyje „Realizuotasis pelnas arba nuostolis“. Pajamos iš atitinkamų vertybinių popierių palūkanų ir dividendų pripažįstamos pajamų ataskaitos straipsnyje „Investicinės pajamos“.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatyta finansinėse ataskaitose, yra skirstomi į kategorijas pagal toliau aprašytą tikrosios vertės hierarchiją, atsižvelgiant į žemiausią duomenų, turinčių įtakos visos tikrosios vertės apskaičiavimui lygį:

- 1 lygis – aktyvioje rinkoje nustatytos (nepakoreguotos) tokio paties turto ar įsipareigojimų kainos;
- 2 lygis – vertinimo metodika, kurią taikant galima tiesiogiai arba netiesiogiai užfiksuoti žemiausią duomenų, turinčių įtakos tikrosios vertės apskaičiavimui, lygį;
- 3 lygis – vertinimo metodika, kurią taikant negalima užfiksuoti žemiausio duomenų, turinčių įtakos tikrosios vertės apskaičiavimui, lygio.

Investicinės pajamos

Pajamos iš palūkanų pripažįstamos pajamų ataskaitoje tada, kai uždirbamos, taikant galiojančios palūkanų normos metodą. Pajamos iš dividendų pripažįstamos tada, kai gaunamos.

Gautinos sumos

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais mokėjimais arba nustatytais mokėjimais, nekotiruojamais veikiančioje rinkoje ir kurio Bendrovė

neįsigyja tam, kad perduotų. Pirmą kartą jas pripažinus, gautinos sumos įvertinamos pagal jų amortizuotąją savikainą, naudojant galiojančios palūkanų normos metodą. Trumpalaikės gautinos sumos pripažįstamos balanse jų nominaliąja verte, kuri paprastai lygi gautinų sumų amortizuotai savikainai. Šiai kategorijai taip pat priskiriami grynųjų pinigai ir terminuotieji indėliai.

Gautina suma pripažįstama abejotina, jei Bendrovė yra gavusi patikimų įrodymų apie patirtą nuostolį.

Gautinas sumas taip pat sudaro iš draudimo veiklos gautinas sumas, t. y. iš draudėjų ir iš perdraudikų gautinos sumos. Gautinos sumos pateikiamos jų grynąja verte, t. y. atėmus abejotinas sumas ir sumas, kurios tikrai nebus atgautos. Neatgautos gautinos sumos (išskyrus iš draudėjų gautinas sumas) įvertinamos atskirai, t. y. vertinama tikimybė gauti kiekvieną gautiną sumą. Abejotinomis laikomos gautinos sumos išbraukiamos iš balanso ir ataskaitinio laikotarpio pajamos sumažinamos atitinkama suma.

1.6. Nekilnojamas turtas, įrenginiai ir įranga

Nekilnojamas turtas, įrenginiai ir įranga vertinami įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir reikiamus nurašymus dėl vertės sumažėjimo. Pagerinimo išlaidos pridedamos prie turto balansinės vertės, kai tikėtina, kad su turto susijusi būsima ekonominė nauda atiteks Bendrovei turto augimo ir galima patikimai apskaičiuoti įgyto turto savikainą. Remonto ir techninės priežiūros darbų išlaidos pripažįstamos kaip išlaidos už tą laikotarpį, kai jos buvo patirtos. Tokio turto savikaina paprastai yra amortizuojama tiesiniu pagrindu tokiu apskaičiuotu naudingojo tarnavimo laikotarpiu:

- IT įranga ir transporto priemonės – treji metai;
- kita įranga – penkeri metai.

Amortizacija pripažįstama ataskaitinio laikotarpio išlaidomis pajamų ataskaitos straipsniuose „Įsigijimo savikaina“, „Administracinės išlaidos“, „Išmokėjimų suregulavimo išlaidos“ ir „Investicinės išlaidos“.

Kiekvieno balanso dieną vadovybė sprendžia, ar yra vertės sumažėjimo požymių. Abejojant, kad turto vertė gali tapti mažesnė už jo balansinę vertę, atliekamas atgaunamosios vertės testas. Turto atgaunamoji vertė – tai grynoji turto pardavimo kaina arba jo naudingoji vertė, apskaičiuota remiantis diskontuotu pinigų srautu, žiūrint, kuri didesnė. Jei testas parodo, kad turto atgaunamoji vertė yra mažesnė nei jo balansinė vertė, turto vertė sumažinama iki atgaunamosios vertės dydžio. Ši suma pripažįstama apskaitinio laikotarpio išlaidomis.

Jei turto, kurio vertė anksčiau buvo sumažinta, atgaunamosios vertės testas parodo, kad atgaunamoji vertė yra didesnė nei likutinė balansinė vertė, ankstesnis vertės sumažinimas anuliuojamas ir turto balansinė vertė padidinama.

Nekilnojamojo turto, įrenginių ir įrangos objektas nurašomas, kai tik jis perleidžiamas arba kai nebesitikima ateityje iš jo naudojimo arba perleidimo gauti kokios nors ekonominės naudos. Pelnas arba nuostolis, atsiradęs nurašius tokį turtą, įtraukiamas į pajamų ataskaitos straipsnius „Kitos pajamos“ arba „Įsigijimo išlaidos“ ir „Administracinės išlaidos“, taip pat „Investicinės išlaidos“ tuo laikotarpiu, kuriuo toks turtas buvo nurašytas.

1.7. Nematerialusis turtas

Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas balanse pripažįstamas nematerialiuoju turtu su nustatyto naudingo tarnavimo

laikotarpiu, jei yra tikėtina, kad Bendrovė iš šio turto gaus ekonominę naudą ir jei turto vertę galima patikimai įvertinti. Naujos programinės įrangos kūrimo ar turimos programinės įrangos reikšmingo patobulinimo išlaidos pripažįstamos tik tuo atveju, jeigu jos tenkina pirmiau nurodytus turto pripažinimo balanse reikalavimus.

Nustatyto naudingo tarnavimo laikotarpio nematerialusis turtas vertinamas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolį. Sukaupta amortizacija pripažįstama ataskaitinio laikotarpio išlaidomis pajamų ataskaitos straipsniuose „Įsigijimo išlaidos“ ir „Administracinės išlaidos“.

Jei yra abejonių, kad nematerialiojo turto vertė galėjo sumažėti, atliekamas atgaunamosios vertės testas, taikant tuos pačius kriterijus, kaip ir nekilnojamojo turto, įrenginių ir įrangos atveju.

Nematerialusis turtas apima įsigytas licencijas ir programinę įrangą. Nematerialiojo turto amortizacija skaičiuojama tiesiniu metodu per dvejų–dešimties metų laikotarpį.

Bendrovėje nėra nematerialiojo turto, kurio naudingo veikimo laikotarpis būtų neribotas.

1.8. Draudimo ir investicijų sutarčių pripažinimas

Sutarčių klasifikavimas

Pagal 4 Tarptautinį finansinės atskaitomybės standartą, kiekviena su draudėju sudaryta sutartis turėtų būti

klasifikuojama kaip draudimo sutartis arba kaip investicinė sutartis; savarankiško dalyvavimo elemento (SDE) buvimas turėtų būti įvertintas ir indėlio komponentas turėtų būti atskirtas.

Sutarties klasifikavimas (ir komponentų atskyrimas) nulemia jai arba jos komponentams taikomą vertinimo principą.

Sutartys, pagal kurias perkeliama reikšminga draudimo rizika, turi būti klasifikuojamos kaip draudimo sutartys. Jei sutartimi perkeliama rizika iš esmės yra labiau finansinė, o ne reikšminga draudimo rizika, sutartis klasifikuojama kaip investicinė sutartis. Kitaip tariant, investicinės sutartys yra tokios sutartys, kuriomis neperkeliama jokia reikšminga draudimo rizika. Priskyrus sutartį draudimo sutarčių kategorijai, ji išlieka šioje kategorijoje iki pat jos pasibaigimo. Kitos sutartys turi būti reguliariai testuojamos. Savarankiškas dalyvavimo elementas (SDE) yra draudėjo sutartinė teisė gauti papildomų išmokų kaip priedą prie garantuotų išmokų. Papildomos išmokos yra tokia klientui priskaičiuota draudiko pelno dalis (papildomos palūkanos), kuri pervedama į draudėjo atidėjinį arba kuri išmokama kartu su žalos atlyginimu, apdraustajam mirus.

BENDROVĖS SUTARČIŲ KLASIFIKAVIMAS

Klasifikavimas (įskaitant derinių atskyrimą)	Atskirai vertinami komponentai	Sutarčių grupės
Draudimo sutartis be atskirto indėlio / santaupų komponento ir be SDE	Draudimo komponentas	Terminuotasis gyvybės draudimas; paskolų draudimas; papildomos išlygos; tam tikros sutartys, sudarytos anuiteto mokėjimo laikotarpiu; terminuotasis gyvybės draudimas pagal turto valdymo sutartis
Draudimo sutartis su atskirtu SDE, bet be atskirto kitokio indėlio / santaupų komponento	Draudimo komponentas SDE = priemokos iš pelno (pastarasis punktas vertinamas kaip finansinis įsipareigojimas)	Tradiciniai, dalyvavimą pelne numatantys produktai: kaupiamasis draudimas; vaikų draudimas; studijų draudimas; kai kurie anuitetai; kai kurios sutartys per anuiteto mokėjimo laikotarpį.
Draudimo sutartis su atskirtu indėlio / santaupų komponentu(-ais) ir su atskirtu SDE	Draudimo komponentas Investicinės santaupos Garantuotosios santaupos SDE = priemokos iš pelno (trys pastarieji punktai vertinami kaip finansinis įsipareigojimas)	Investicinio ir universalaus gyvybės draudimo produktai (gali apimti santaupas su garantuotomis palūkanomis, papildomas palūkanas arba priemokas iš pelno; rizikos apsaugas; investicines santaupas). Garantuotos palūkanos, investicinės santaupos ir priemokos iš pelno bus atskirtos nuo tos dalies, kuria suteikiama rizikos apsauga.
Investicinė sutartis	Investicinės santaupos Garantuotosios santaupos SDE = priemokos iš pelno (visi trys punktai vertinami kaip finansinis įsipareigojimas)	Turto valdymo sutartys, investicinės santaupos.

Siekiant užtikrinti vieningą panašių sutarčių apskaitą, draudimo ir indėlio komponentai visuomet atskiriami ir apskaitomi atskirai, kaip parodyta pirmiau pateiktoje lentelėje (t. y. indėlio komponentas pripažįstamas finansine priemone), kiekvienai konkrečiai sutarčiai nenustatant mažiausios draudimo ir investicinių komponentų svarbumo ribos. Indėlio komponentas reiškia tą sutarties dalį, kuri atlieka investicijos funkciją. Tai priemokos iš pelno, investicinės santaupos ir garantuotosios santaupos, minimos ankstesnėje lentelėje.

Bendrovė neatiskiria indėlio komponento (išskyrus nustatytas priemokas iš pelno) tradicinėse, dalyvavimą pelne numatančiose sutartyse (tokiose kaip kaupiamasis draudimas arba vaikų draudimas), kadangi pagal standartą tokios sutartys gali būti apskaitomos kaip anksčiau.

Pasirašytų įmokų suma

Pasirašytos įmokos yra susijusios tik su įmokomis, klasifikuojamomis kaip draudimo komponentas.

Tai reiškia, kad, priklausomai nuo klasifikacijos, pasirašytos įmokos gali būti tokio pačio dydžio kaip klientų mokamos įmokos (jei nėra jokių kitų komponentų, išskyrus draudimo komponentą), tačiau jos gali sudaryti tik tokių įmokų dalį (kuri reiškia draudimo komponentą, jei kitos įmokos dalys yra atskirtos), taip pat jos gali būti ne mokamos klientų, o vietoj to atimamos iš kliento santaupų (rizikos įmokos, skirtos išmokoms mirties, neįgalumo arba ligos atveju išmokėti).

Atsižvelgiant į draudimo ir produkto rūšį, pasirašytos įmokos pripažįstamos, kai sueina įmokos mokėjimo terminas, arba kai įmoka išskaitoma, apskaičiuojama arba

sumokama. Tradicinių produktų arba produktų su fiksuotu mokėjimo grafiku atveju, pasirašyta įmoka paprastai pripažįstama tą dieną, kai ateina laikas ją sumokėti. Mokėjimo diena suprantama kaip draudimo sutartyje numatyta vėliausia diena. Rizikos įmokos produktų su lanksčiu mokėjimo grafiku atveju paprastai pripažįstamos, kai jos apskaičiuojamos arba išskaitomos.

Iš draudimo ir investicinių sutarčių atsirandantys įsipareigojimai laikomi ilgalaikiais įsipareigojimais. Todėl draudimo įmokos ir atitinkamos žalos negali būti pripažįstamos tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu. Šis neatitikimas panaikinamas padidinant draudimo atidėjinius, kurie pajamų ataskaitoje nurodomi prie išlaidų. Pasirašyta įmoka apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo pačiu metu, kai atitinkamas gyvybės draudimo atidėjinyje apskaitomas kaip įsipareigojimas. Gyvybės draudimo

atidėjinio pokytis įtraukiamas į išlaidų straipsnį „Draudimo techninių atidėjinių padidėjimas, išskyrus prdraudikų dalį“.

Pajamos iš mokesčių

Pajamos iš mokesčių apima pagal kainynus skaičiuojamus mokesčius, susijusius su draudimo sutarčių indėlių komponentais. Tai – įsigijimo mokesčiai, administravimo mokesčiai, su išmokomis susiję mokesčiai arba įvairūs vienkartiniai arba sandorio mokesčiai. Pajamos iš mokesčių pripažįstamos sandorio dieną, o daugeliu atvejų – dar ir kaupimo principu.

Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo ar investicijų sutartis

Draudimo techninius *finansinius įsipareigojimus* sudaro tokie dalykai:

Visa sutartyse nustatyta draudiko pelno dalis tokiomis sumomis, kurios priskirtos klientams per visus praėjusius metus iki 2014 metų ir kurios koreguojamos (didinamos ir (arba) mažinamos) atsižvelgiant į sutarties statusą ir sąlygas iki balanso sudarymo dienos.

Finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai suma yra tiesiogiai susijusi su juos atitinkančio turto rinkos verte. Klientui tai paprastai vadinama investiciniu rezervu arba santaupomis. Atitinkamo turto vertė pagal kiekvieną sutartį gaunama iš atitinkamų turto valdytojų arba skaičiuojama atskirai kiekvienai sutarčiai remiantis vienetų skaičiumi ir juos atitinkančio turto verte. Atitinkamo turto portfelio vienetų vertės taip pat gaunamos iš atitinkamų turto valdytojų. Ji vertinama tikrąja verte, pokyčius atspindint pelno (nuostolių) ataskaitoje, kad atitinkamo turto atžvilgiu būtų išlaikytas tas pats apskaitos metodas

Finansiniai įsipareigojimai pagal kitas draudimo sutartis reiškia pagal sutartis sumokėtas įmokas, prie kurių pridedamos garantuotos palūkanos ir iš kurių atimami mokesčiai ir rizikos priemokos. Klientui tai dažnai vadinama santaupų rezervu. Jei garantuota palūkanų norma yra didesnė nei leidžia teisės aktai, tuomet

šiai virš ribos esančiai daliai skaičiuojamas papildomas įsipareigojimas.

Finansiniai įsipareigojimai, dengiantys dar nesumokėtas išmokas. Tai nustatytos priemokos iš pelno arba investiciniai arba santaupų rezervai pareikalautoms išmokėti, bet dar neišmokėtoms sumoms.

Finansiniai įsipareigojimai dėl kitų, pirmiau nenurodytų priežasčių, esant reikalui.

Visi įsipareigojimai, išskyrus tuos, kurie yra susiję su investicinėmis sutartimis, yra įsipareigojimai, susiję su sutartimis, kuriose numatytas SDE, kai tikrosios vertės negalima naudoti pagal 7 TFAS.

Draudimo techniniai atidėjiniai

Draudimo techniniai atidėjiniai apima draudimo komponento įsipareigojimus.

Gyvybės draudimo atidėjinys

Gyvybės draudimo atidėjinys reiškia tuos balanse numatytus įsipareigojimus draudėjams, kurie priskiriami prie draudimo komponentų. Gyvybės draudimo atidėjinį gali sudaryti draudimo statistinis atidėjinys, nepakankamumo atidėjinys ir negautų įmokų atidėjinys. Draudimo statistinis atidėjinys yra būsimų išmokų (žalų, išlaidų) dabartinė vertė atsižvelgiant į pelningumą, atėmus kiekvienai sutarčiai atskirai paskaičiuotas būsimas įmokas. Vertinant šiuos įsipareigojimus, naudojamos kelios prielaidos, tokios, kaip prielaidos dėl mirtingumo, diskonto koeficiento ir būsimų administracinių išlaidų. Prielaidos iš esmės yra tokios pačios, kuriomis naudojamos nustatant kainas (draudimo sutarties sudarymo momentu). Nepakankamumo atidėjinys naudojamas įsipareigojimų pakankamumo testo rezultatui nustatyti. Negautų įmokų atidėjinys skaičiuojamas, naudojantis *pro rata temporis* (proporcingai laikui) metodu.

Atidėjinys dėl būsimų priemokų iš pelno

Atidėjinys dėl būsimų priemokų iš pelno reiškia sumą, kuri ateityje gali būti paskiriama draudėjų arba

sutartyse nustatytų naudų gavėjų naudai papildomai prie garantuoto pelno. Atidėjinys dėl būsimų priemokų iš pelno, atsižvelgiant į dabartinius ūkinius metus, bus suformuotas, kai tik vadovybė galės tikėtis, kad šiais metais bus teigiamos priemokos iš pelno. Atidėjinys bus koreguojamas, kai tik vadovybė galės susidaryti nors kiek kitokius lūkesčius dėl priemokų iš pelno už šiuos ūkinius metus.

Teisės aktai nenumato konkrečios pelno dalies, kuri turi būti paskirstoma. Dalyvavimo pelne norma konkrečiai sutarčių grupei skaičiuojama remiantis bendrais ankstesnių metų finansiniais rezultatais, taip pat investicijų rezultatu, sutarčių grupės pelningumu per atitinkamų sutarčių laikotarpį, įskaitant ankstesnių ir būsimų laikotarpių pelningumą, garantuotų palūkanų suma, bendra investicine aplinka ir galiausiai gyvybės draudimo bendrovių ir kitų panašių finansinių produktų pelningumu, jų mokumu ir kitais atitinkamais duomenimis. Dalyvavimas pelne konkrečiai sutarčiai skaičiuojamas kaip tam tikra suma, remiantis dalyvavimo pelne norma ir vidutiniu rezervu.

Metų pabaigoje Stebėtojų taryba priima sprendimą dėl priemokų iš pelno galutinių sumų ir normų, tuomet jos tvirtinamos akcininkų susirinkime. Sprendimas dėl priemokų iš pelno reiškia, kad metų pabaigoje atidėjinys būsimoms priemokoms iš pelno bus sumažintas, o finansiniai įsipareigojimai, susiję su (nustatytais) priemokomis iš pelno bus atitinkamai padidinti.

Numatomų išmokų atidėjiniai

Numatomų išmokų atidėjiniai sudaromi, siekiant padengti išmokas dėl žinomų ar nežinomų žalų, kurios jau įvyko, bet dar neapmokėtos, kartu su pradėtomis mokėti išmokomis (tokiomis, kaip išmokos suėjus draudimo sutarties terminui arba nutraukus sutartį) ir su apskaičiuotomis atitinkamų žalų reguliavimo išlaidomis, atsirandančiomis iš sutarčių draudimo komponento. Nesumokėtų išmokų atidėjiniai dėl jau žinomų žalų vertinami kiekvienu atskiru atveju.

Atidėjinys dėl žalų, kurios jau patirtos, bet apie kurias dar nepranešta (angl. *incurred but not reported*, IBNR) vertinamas arba remiantis ankstesne statistika, arba pagal atitinkamų institucijų vietines rekomendacijas. Atskirtas indėlio komponentas į numatomų išmokėjimų atidėjinius neįtraukiamas, bet pripažįstamas kaip finansinis įsipareigojimas.

Įsipareigojimų pakankamumo testas

Su draudimo sutartimis susiję įsipareigojimai paprastai apskaičiuojami remiantis pastoviomis ir gana atsargiomis prielaidomis dėl būsimų mirtingumo tendencijų, investicijų pajamingumo, išlaidų ir sutarčių nutraukimo. Kartą per metus atliekamas įsipareigojimų pakankamumo testas, siekiant nustatyti, ar įsipareigojimai yra pakankami, atsižvelgiant į esamas prielaidas. Testo metu apskaičiuoti įsipareigojimai lygūs mokėjimų (draudimo išmokų, išlaidų), kurie turi būti atlikti pagal sutartį ateityje, diskontuoti vertei, atėmus ateityje draudėjų mokėtinų draudimo įmokų diskontuotą vertę, diskontavimui skaičiuoti naudojant nerizikingo pajamingumo kreivę ir geriausias įmanomas prielaidas esamu momentu.

Jei, atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą nustatoma, kad įsipareigojimų vertė yra pakankama, jie nekeičiami.

Tačiau jei testas parodys, kad bendra įsipareigojimų suma yra nepakankama, tuomet visa trūkstama suma pripažįstama pelno ir nuostolio ataskaitoje.

Apmokėtos draudimo žalos ir su žalų sureguliuoimu susijusios išlaidos

Apmokėtas draudimo žalas sudaro:

– su draudimo komponentu susijusios išmokos, kurios mokamos esant draudiminiams įvykiams, susijusiems su mirtimi, nelaimingais atsitikimais arba ligomis ataskaitiniu laikotarpiu;

– suėjus sutarties terminui mokama išmoka arba nutraukiant sutartį

mokamos sumos, susijusios su draudimo komponentu.

Apmokėtos draudimo žalos neapima išmokų iš indėlio komponento, kadangi jis naudojamas tik atitinkamam finansiniam įsipareigojimui mažinti.

Su žalų sureguliuoimu susijusios išlaidos reiškia tiesiogines ir paskaičiuotas išlaidas, kurios yra susijusios su mokamų žalų apdorojimu ir mokėjimu ir tokių išmokų kaip, pavyzdžiui, žalų reguliavimo personalo atlyginimas arba mokesčiai, susiję su naudojimosi ekspertų paslaugomis, administravimu.

1.9. Perdraudimo sutartys

Perdraudimo sutartis yra sutartis, kuri atitinka 4 TFAS reikalavimus draudimo sutartims ir kurios pagrindu Bendrovė (perdraudėjas) gali gauti kompensaciją iš kito draudiko (perdraudiko), jei jai tenka mokėti kompensaciją pagal kitą jos sudarytą draudimo sutartį.

Bendrovė perduoda savo priimtą draudimo riziką bendrovei „Mandatum Life Insurance Company Limited“, vykdydama savo įprastinę su savo pagrindinėmis paslaugomis susijusią ūkinę veiklą. Perdraudimas vykdomas rizikos pagrindu. Tai reiškia, kad perdraudimo susitarimai susiję tik su Bendrovės sudarytų sutarčių draudimo komponentu ir nėra susiję su atskirtais indėlio komponentais ir finansiniais įsipareigojimais.

Į ataskaitas įtraukti toliau išvardyti persidraudimo straipsniai.

Persidraudimo įmokos, kurias Bendrovė moka perdraudikui. Pelno (nuostolio) ataskaitoje tai mažina bendrą įmokų sumą.

Persidraudimo komisiniai, kuriuos perdraudikas mokės Bendrovei už kai kurias sutartis. Šios sumos įtrauktos į pajamų ataskaitą prie kitų pajamų.

Tiek persidraudimo įmokos, tiek persidraudimo komisiniai apskaitomi atliekant mėnesinius skaičiavimus ir kaupimo principu.

Įsipareigojimų perdraudikų dalis (kurią sudaro perdraustos sumos, susijusios su numatomų išmokėjimų

atidėjiniais) apskaitoma balanso turto dalyje kaip perdraudikų turtas. Pajamų ataskaitoje išmokėtų išmokų ir techninių atidėjinių pokyčio perdraudikų dalimi sumažinama bendra išmokėtų išmokų ir techninių atidėjinių pokyčio suma. Išmokėtų išmokų ir numatomų sumokėti išmokų atidėjinių dalis, tenkanti perdraudikams dažniausiai vertinama individualiai.

Perdraudimo sutartys neatleidžia Bendrovės nuo įsipareigojimų draudėjams.

Tikrieji pinigų srautai tvarkomi pagal balanso likučius ir yra nesusiję su kaupimo laikotarpiais.

1.10. Finansiniai įsipareigojimai, išskyrus įsipareigojimus pagal draudimo sutartis

Finansinius įsipareigojimus sudaro tiekėjams mokėtinos sumos, sukauptos išlaidos ir kiti trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai. Šie straipsniai pripažįstami, kai jie tampa mokėtini ir pirmą kartą vertinami tikrąja gauto atlygio verte, atėmus sandorio išlaidas. Finansiniai įsipareigojimai toliau pripažįstami jų amortizuotąja savikaina, naudojant galiojančios palūkanų normos metodą.

Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai pripažįstami balanse, kadangi suma, kuri turi būti sumokėta kaip trumpalaikių finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina, paprastai lygi jų nominaliai vertei.

Finansinis įsipareigojimas daugiau nebepripažįstamas, jei įsipareigojimas įvykdomas, panaikinamas arba baigiasi jo galiojimo terminas.

Tarp finansinių įsipareigojimų buhalterinės vertės ir tikrosios vertės jokio esminio skirtumo nėra.

1.11. Kitokios pajamos

Kitokias pajamas sudaro pajamos iš komisinio atlyginimo už tarpininkavimą kitiems draudikams, už tarpininkavimą investiciniam fondams bei materialiojo turto pardavimo pajamos.

1.12. Išlaidos

Veiklos išlaidos skirstomos į įsigijimo išlaidas, administracines išlaidas, investicines išlaidas ir žalių sureguliuojamųjų išlaidas. Bendrasis išlaidų paskirstymo pajamų ataskaitos straipsniams principas: išlaidos, kurias galima tiksliai identifikuoti (komisinis atlyginimas tarpininkams ir kt.), tiesiogiai priskiriamos atitinkamam straipsniui. Jei išlaidų tiksliai identifikuoti negalima (biuro išlaidos, patalpų išlaidos ir kt.), taikomas proporcinis paskirstymas.

Įsigijimo išlaidos yra susijusios su draudimo sutarčių pardavimu. Įsigijimo išlaidos apima tiesiogines išlaidas, pvz., komisinių atlyginimų tarpininkams, įvairias draudimo dokumentų tvarkymo ir sutarčių priskyrimo portfeliui išlaidas, sutarčių sudaryme tiesiogiai dalyvaujančių darbuotojų išlaidas ir netiesiogines išlaidas, pvz., reklamos išlaidas ir draudimo liudijimų išrašymo administracines išlaidas.

Administracinės išlaidos yra susijusios su įmokų surinkimu, portfelių administravimu, draudimo išmokų tvarkymu. Administracinės išlaidos apima su draudimo veikla susijusias išlaidas, neįtrauktas į įsigijimo išlaidas, žalių sureguliuojamųjų išlaidas ar investicines išlaidas. Kitos išlaidos, patirtos Bendrovės interesais, pvz., atlyginimas auditoriams ir mokesčių konsultantams, priežiūros mokesčiai ir mokėjimai profesionalų asociacijoms, irgi įtraukiamos į administracines išlaidas.

Su žalių sureguliuojamųjų susijusios išlaidos – žr. 1.8 komentarą.

Investicines išlaidas sudaro tiesioginės išlaidos, susijusios su investicinių portfelių administravimu ir valdymu, finansinio turto įsigijimo sandorių išlaidos, kitokios netiesioginės išlaidos, priskirtos investicinėms išlaidoms proporcinio paskirstymo metodu.

1.13. Veiklos nuoma

Nuomos sutartys, pagal kurias žymi rizikos ir iš nuosavybės gaunamos naudos dalis tenka nuomotojui, priskiriamos veiklos nuomai ir įtraukiamos į nuomotojo balansą.

Turtas, įsigytas veiklos nuomos sutarties galiojimo laikotarpiu, į Bendrovės balansą neįtraukiamas. Mokėjimai pagal veiklos nuomos sutartis pripažįstami išlaidomis nuomos laikotarpiu pagal tiesinį principą.

Veiklos nuoma įtraukiama į veiklos išlaidas kaip nuomos išlaidos. Nuomos įsipareigojimai yra parodyti 3.9.124 komentare.

1.14. Privalomasis rezervas

Pagal Komercinio kodekso nuostatas, Bendrovė kasmet mažiausiai 5% savo grynojo pelno turi skirti privalomajam rezervui, kol rezervo suma pasiekia 10% įstatinio kapitalo dydžio. Privalomojo rezervo sumos negalima paskirstyti dividendams, tačiau ji galima naudoti nuostoliams padengti ir akciniam kapitalui didinti.

1.15. Pelno mokesčiai

Pagal galiojančius Estijos įstatymus, nepaskirstytasis juridinių asmenų pelnas neapmokestinamas, todėl nėra atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų, susijusių su Estijoje vykdomomis operacijomis. Tačiau Estijoje apmokestinami dividendai, išmokėti iš Estijoje uždirbto nepaskirstytojo, o ne įprastinio pelno. 2015 m. sausio 1 d. pelno mokesčio tarifas Estijoje sumažėjo ir sudaro 20/80 grynosios dividendų sumos (20% pelno iki atskaitant mokesčius). Dividendų pelno mokesčių pajamų ataskaitoje pripažįstamas kaip pelno mokesčio išlaidos tuo laikotarpiu, kuriuo dividendai buvo paskelbti, neatsižvelgiant į tai, už kurį laikotarpį dividendai buvo paskelbti, arba į tą momentą, kada dividendai išmokami. 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nepaskirstytasis pelnas buvo 3 469 tūkst. eurų. Didžiausias galimas mokesstinis įsipareigojimas, susijęs su dividendų išmokėjimu, yra nurodytas. 3.12 komentare.

Latvijos ir Lietuvos filialai moka metinį pelno mokesčių, apskaičiuojamą pagal vietos mokesčių įstatymus.

Lietuvoje standartinis pelno mokesčio tarifas 2014 ir 2013 m. buvo 15%.

Lietuvos filialas 2014 m. uždirbo 3 938 198 Lt pelno. Atsižvelgiant į draudimo sutarčių terminą, buvo atliktos korekcijos: ilgalaikių ir trumpalaikių sutarčių administravimo išlaidos buvo padalytos proporcingai šių sutarčių grupių uždirbtoms draudimo įmokoms.

Apmokestinamasis pelnas sumažėjo, nes leidžiama atskaityti visas investicines pajamas iš techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų bei atskaityti dalį techninių atidėjinių pokyčio (trumpalaikių sutarčių atveju). Su ilgalaikėmis (daugiau nei 10 metų) sutartimis susijusios pajamos ir išlaidos neapmokestinamos. Atlikus korekcijas, apmokestinamasis 2014 m. rezultatas buvo 914 111 Lt pelnas (914 111).

Nuo 2014 m. 70 proc. apmokestinamojo pelno gali būti padengiama nuostoliais, perkeltais į tolimesnius laikotarpius (100 proc. iki 2014 m.). Dėl sukauptų mokesčių nuostolių, filialas Lietuvoje turi mokėti pelno mokesčių už 30 proc. apmokestinamojo pelno. Mokesčiai įsipareigojimai yra parodyti 3.12 komentare.

2014 m. gruodžio 31 d. į tolimesnius laikotarpius perkelti mokesčiai nuostoliai sudaro 47 354 128 Lt ir yra parodyti šioje lentelėje:

Mokesčiai metai	Mokesčių nuostolių suma (LTL)
2003 m.	6 196 196
2004 m.	17 970 885
2005 m.	21 852 424
2007 m.	1 334 623

Mokesčiai nuostoliai į tolimesnius laikotarpius gali būti perkelti neribotai.

Atidėtas pelno mokesčių atspindi grynąjį mokesčių, kuris susidaro dėl laikinų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų buhalterinės vertės finansinės atskaitomybės tikslams ir sumų, kurios naudojamos pelno mokesčių paskaičiavimo tikslams.

Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami pagal mokesčių tarifus, kurie turėtų būti taikomi apmokestinamam pelnui tais metais, kuriais, kaip tikimasi, tokie laikini skirtumai išnyks, vadovaujantis balanso sudarymo dieną galiojančiais

arba iš esmės galiojančiais tarifais. Atidėtųjų mokesčių turas pripažįstamas balanse, jei vadovybė tiki, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje, remiantis apmokestinamo pelno prognozėmis. Jei tikėtina, kad dalis atidėtųjų mokesčių turto nebus realizuota, ši atidėtųjų mokesčių turto dalis finansinėse ataskaitose nepripažįstama.

Bendrovės Latvijos filialo mokestinių laikotarpiu uždirbtam pelnui taikomas 15% pelno mokesčio tarifas.

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės Latvijos filialas turėjo mokestinių nuostolių, perkeltų iš ankstesnių mokestinių laikotarpių. Perkeltieji mokestiniai nuostoliai yra parodyti šioje lentelėje:

Mokestiniai metai	Mokestinių nuostolių suma (EUR)
2008 m.	949 773
2009 m.	300 398
2010 m.	254 761
2011 m.	651 148
2012 m.	660 505
2013 m.	668 009
2014 m.	535 829

Bendrovės Latvijos filialas turi teisę perimti ankstesniais laikotarpiais sukauptus bendrovės „AAS Sampo Dzīvība“ mokestinius nuostolius ir pritaikyti juos mokesčio laikotarpio, kuriuo atliktas sujungimas, bei chronologine tvarka vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamoms Latvijos filialo pajamoms.

Mokestiniai nuostoliai, kurie susidarė iki 2008 metų, gali būti dengiami chronologine tvarka iš apmokestinamų pajamų, gautų per kitus aštuonis mokesčio laikotarpius. Atidėtųjų mokesčių turto pripažinta nebuvo, kadangi filialas nesitiki jo realizuoti.

1.16. Apskaitos politikos gairės, dėl kurių reikia vadovybės sprendimo, ir pagrindiniai vertinimų neaiškumų metinėje ataskaitoje šaltiniai

Rengiant ataskaitas pagal TFAS, reikalingi vadovybės vertinimai ir prielaidos, kurios turi įtakos finansinėse ataskaitose nurodomoms pajamoms, išlaidoms, turtui, įsipareigojimams ir nebalansiniams įsipareigojimams. Taikant apskaitos principus taip pat reikia priimti sprendimus. Gauti įverčiai yra pagrįsti balanso sudarymo dieną turima informacija ir paskesniais įvykiais. Įverčiai remiasi praeityje įgyta patirtimi ir prielaidomis balanso sudarymo dieną dėl labiausiai tikėtinių įvykių ateityje.

Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo įverčiais ir prielaidomis grįstų rezultatų. Bet kokie vertinimų pokyčiai bus pripažįstami tiek tais finansiniais metais, kuriais toks vertinimas peržiūrimas, tiek visais vėlesniais laikotarpiais.

Gyvybės draudimo bendrovės pagrindinės prielaidos dėl ateities ir pagrindiniai su vertinimais balanse susiję neaiškumai siejami, pavyzdžiui, su prielaidomis, kurios naudojamos draudimo statistikos skaičiavimuose ir su nekotiruojamo finansinio turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės nustatymu. Bendrovės požiūriu, apskaitos principai dėl šių sričių yra patys sudėtingiausi, juos taikant būtina naudoti daugiausiai įverčių ir prielaidų.

Draudimo statistikos prielaidos

Draudimo įsipareigojimų vertinimas visuomet turi savyje neaiškumo, kadangi techniniai atidėjiniai yra pagrįsti vertinimais ir prielaidomis dėl būsimų žalų. Vertinimai yra paremti statistika, kuri gaunama iš Bendrovės balanso sudarymo dieną turimos

informacijos apie praeityje patirtas žalias.

Su įverčiais susijęs neaiškumas paprastai būna didesnis vertinant naujus draudimo portfelius arba portfelius, kuriuose nuostolį išsiaiškinti užima daug laiko, kadangi dar nėra išsamios žalų statistikos. Greta praeities duomenų, vertinant draudimo įsipareigojimus atsižvelgiama į kitus dalykus, tokius kaip žalų kitimas, nepadengtų žalų suma, teisės aktų pokyčiai, teismų nutartys ir bendra ekonominė situacija.

Apskaičiuodama techninius atidėjinius ir finansinius įsipareigojimus, priklausomai nuo sutarties, bendrovė taiko 2%–4% diskonto koeficientą. Toliau esančioje lentelėje parodytos draudimo techniniai atidėjimų ir finansinių įsipareigojimų (išskyrus investicinio gyvybės draudimo*) proporcijos pagal diskonto koeficientus.

Diskonto koeficientas	2013-12-31	2014-12-31
0%	6%	4%
2,0%	0%	2%
2,5%	4%	4%
3,0%	3%	3%
3,5%	55%	57%
4,0%	32%	30%

* Įskaitant finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kurie padengia mokėtinas išmokas, kaip nurodyta 2.3 komentare.

Draudimo įsipareigojimams taikomos draudimo statistinės prielaidos taip pat aptariamos 2.6 komentaro skyriuje „Rizikos valdymas“ ir ypač su draudimo rizika susijusioje jo dalyje, 1.8 ir 3.11 komentarų skyriuje „Atidėjinių pakankamumo testas“ ir 3.8-3.10 komentarų skyriuje „Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai, pagrindinių prielaidų pokyčiai“.

2. Rizikos valdymo ataskaita

2.1. Pagrindinės rizikos ir rizikos valdymo apžvalga

Rizikos valdymo apžvalga

Rizika yra svarbi ir neatskiriama Bendrovės veiklos ir verslo aplinkos dalis. Kalbant apie finansinio sektoriaus bendrovės apskritai, pagrindinės verslo kompetencijos apima rizikos veiksnių vertinimą ir tinkamą bet kokios galinčios kilti rizikos valdymą. Aukštos kokybės rizikos valdymas yra būtina sėkmingo verslo sąlyga.

Vienintelis bendrovės akcininkas yra „Mandatum Life Insurance Company Ltd“, kuris savo ruožtu priklauso įmonių grupei „Sampo“. Bendri rizikos valdymo ir vidinės kontrolės principai, taip pat funkcijų padalijimas tarp antrinių draudimo įmonių nustatomi įmonių grupės „Sampo“ lygmeniu. Antrinės draudimo įmonės savo veiklą organizuoja pagal šiuos principus, atsižvelgdamos į atitinkamos verslo srities specifiką.

Pagrindiniai Bendrovės rizikos valdymo uždaviniai yra tokie:

- užtikrinti, kad nustatoma, vertinama ir analizuojama pelningumui įtakos turinti rizika, taip pat kita esminė rizika;
- užtikrinti kapitalo pakankumą esamos ūkinės veiklos rizikos ir strateginės rizikos požiūriu, atsižvelgiant į prognozuojamą veiklos pelningumą;
- užtikrinti, kad galimybės prisiimti riziką yra paskirstytos skirtingoms ūkinės veiklos sritims, vadovaujantis strategijos nuostatomis;
- užtikrinti, kad draudimo rizika yra tinkamai įkainota ir tai atspindi esminius rizikos lygius, o prognozuojama investicijų grąža atitinka su šia veikla susijusią riziką;
- riboti ir švelninti Bendrovės finansinių rezultatų ir vertės svyravimus;
- užtikrinti bendrą veiklos efektyvumą, kokybę, saugumą ir tęstinumą.

Kad šie uždaviniai būtų įvykdyti, Bendrovės rizikos valdymo procesuose yra numatytos šios užduotys:

- apibrėžti ir aiškiai padalyti funkcijas, kurios yra būtinos efektyviai ir aukštos kokybės veiklai užtikrinti;
- nustatyti ir nuolat stebėti su ūkine veikla ir verslo aplinka susijusią riziką;
- pagrįstai įkainoti draudimo sutartis ir įvertinti investicijų rizikos / grąžos santykį – tai yra būtina sąlyga, norint bėgant laikui pasiekti nusistatytus finansinius rezultatus ir pelningumą;
- valdyti riziką ir koreguoti įsipareigojimų, investicijų ir veiklos procesų riziką, siekiant išlaikyti protingo dydžio rizikos / grąžos santykį. Valdymo funkcijos ir įgaliojimai yra nustatyti atskiruose dokumentuose;
- vertinti riziką, rezultatus ir pelningumą bei teikti apie juos ataskaitas.

Bendrovės rizikos profilis

Gyvybės draudimo pelningumas priklauso nuo investicijų rezultato, draudimo rizikos rezultato ir išlaidų rezultato. Investicijų rezultatas yra skirtumas tarp turto, išskyrus turta, dengiantį finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, investicinės grąžos, ir tarp išlaidų garantuotoms ir kitokioms palūkanoms bei priemokoms iš pelno, didinančių techninius atidėjinius ir finansinius įsipareigojimus. Investicinio gyvybės draudimo sutartyse investicijų rizika tenka klientui; tačiau Bendrovė vis tiek patiria tam tikrą investicinę riziką dėl investicinio turto valdymo proceso specifikos ir galimo nedidelio investicinio turto ir įsipareigojimų neatitikimo. Draudimo rizikos rezultatas yra skirtumas tarp faktiškai patirtų žalų ir tariamos žalų sumos, į kurią atsižvelgiama nustatant kainas. Išlaidų rezultatas gaunamas iš sutarčių mokesčių išlaidoms padengti atėmus faktiškai patirtas išlaidas.

Be pirmiau aptartų rizikos rūšių, Bendrovė patiria veiklos riziką ir verslo riziką, susijusią su vidinių

procesų sutrikimais arba ekonominės aplinkos pokyčiais. Tokia rizika yra būdinga visoms verslo sritims.

Bendrovės rizikos veiksnius galima suskirstyti į keturias pagrindines kategorijas: draudimo rizika; rinkos rizika; kredito rizika ir veiklos rizika. Draudimo rizikos veiksniai yra susiję su tam tikros draudimo rūšies padengiama rizika ir su specifiniu draudimo veiklos procesu. Rinkos rizika atsiranda dėl turto rinkos kainų lygio ar nepastovumo. Kredito rizika – tai rizika, kad vertybinių popierių emitentai, sutarčių šalys ir tarpininkai, su kuriais yra susijusi Bendrovės prisiimta rizika, nevykdys įsipareigojimų ir kad pasikeis jų kredito reitingas. Veiklos rizika – tai rizika, kylanti iš Bendrovės veiklos rūšies ir pobūdžio. Ji apima tiesioginius ar netiesioginius nuostolius, atsirandančius dėl netinkamų ar nesėkmingų vidaus procesų, darbuotojų ar sistemų arba dėl išorės įvykių.

Bendrovė atlieka draudimo sutarčių portfelio pelningumo analizę, pagrįstą įvairiais ateities scenarijais, atsižvelgdama į Bendrovės išlaidų dinamiką, investicijų grąžą, žalų dinamiką, naujas veiklos apimtis ir kitokius parametrus. Ši analizė padeda geriau suprasti Bendrovės rizikos pobūdį ir leidžia numatyti galimas ateities tendencijas.

Bendrovei tenkančios rizikos pokyčiai ir Bendrovės mokumas 2014 m. metais bus aprašyti atitinkamuose šios ataskaitos skyriuose.

Tačiau pagrindiniai dalykai, susiję su minėtoje srityse 2014 m. metais pasiektais rezultatais, būtų šie:

- investicinio gyvybės draudimo įsipareigojimai kiek padidėjo dėl naujų įmokų ir geros investicijų į investicinio gyvybės draudimo fondus grąžos;
- bendra draudimo rizika kiek padidėjo, tačiau bendroji draudimo rizikos pozicija iš esmės nepasikeitė;
- Bendrovės techninių atidėjinių ir nuosavo kapitalo portfelių investicinė grąža buvo teigiama ir daugiau ar mažiau atitiko vidutinių garantuotųjų

tradicinių kaupiamųjų produktų palūkanų lygį;

– Bendrovės mokumo perviršis kiek išaugo.

2014 m. Bendrovė atliko prognozuojamos nuosavos rizikos įvertinimą, vadovaudamasi EDPPI reikalavimais. Šio įvertinimo tikslas – geriau suprasti, kokia būtų mūsų kapitalo pozicija, atitinkanti direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus, verslo plane numatytu laikotarpiu ir kokią įtaką mūsų pasirinktos blogiausios sąlygos turėtų kapitalo pozicijai ar su ja susijusiems sprendimams

Rizikos valdymas

2014 m. Bendrovė toliau stiprino savo rizikos valdymo struktūrą ir įgyvendino rizikos valdymo sistemas, kurias sudaro strategijos, procesai ir atskaitomybės procedūros, būtinos, norint nuolat stebėti, valdyti riziką ir rengti rizikos ataskaitas.

Bendrovė taiko įmonių grupės „Sampo“ apibrėžtus rizikos valdymo principus, kuriuos formuluojant atsižvelgta į gyvybės draudimo bendrovės specifiką. Be to, remdamasi kasmetinio reikalavimų ir principų atnaujinimo rezultatais, Bendrovė yra patvirtinusi savo rizikos valdymo politiką.

Bendra atsakomybė už rizikos valdymą ir vidinės kontrolės sistemos Bendrovėje tinkamumą tenka Valdybai, kuri atsako už aktyvų visų rizikų valdymą ir kuri taip pat vadovaujasi aiškiais Bendrovės Stebėtojų tarybos pateiktais nurodymais. Valdyba informuoja Stebėtojų tarybą apie galimas rizikas ir pavojus ir teikia veiksmų planus, skirtus tokiai rizikai ir pavojams valdyti.

Vienas Valdybos narys yra paskirtas rizikai valdyti; jam atskaitingas rizikos skyriaus vadovo pareigas einantis tarnautojas. Abu jie yra atsakingi už bendrą rizikos valdymo klausimų koordinavimą ir už su rizikos valdymu susijusių sprendimų įgyvendinimo stebėjimą. Abu šie asmenys turi ir kitokių pareigų.

Rizikos valdymo komitetas (RVK) organizuoja ir stebi rizikos valdymą visose rizikos srityse, vadovaudamasis tiek išoriniais, tiek vidiniais

reikalavimais ir gairėmis. RVK nariai yra atsakingi už kiekvieną rizikos sritį (veiklos riziką, turto ir įsipareigojimų riziką, draudimo riziką, teisinę ir reikalavimų nesilaikymo riziką, verslo ir reputacijos riziką). RVK posėdžiai šaukiami kiekvieną ketvirtį. RVK vadovauja Bendrovės rizikos valdytojas. RVK posėdžių protokolai reguliariai pateikiami Bendrovės Valdybai. Be kitokių funkcijų, RVK dar organizuoja kasmetinį rizikos įsivertinimą ir rengia veiksmų planus rizikai sušvelninti.

Operacinės rizikos valdymo komitetas (ORVK) organizuoja veiklos rizikos valdymą, įskaitant verslo tęstinumo planavimą. ORVK posėdžiai šaukiami kiekvieną ketvirtį. ORVK pirmininkas ir RVK narys, atsakingas už šią rizikos sritį, yra Bendrovės rizikos valdymo skyriaus vadovas. ORVK uždaviniai yra tokie:

- analizuoti realiai įvykusius ir vos neįvykusius incidentus, susijusius su veiklos rizika;
- stebėti kiekybinius veiklos rizikos rodiklius;
- rengti ir atnaujinti Bendrovės nenumatytų atvejų ir veiklos atkūrimo planą, organizuoti jo testavimą ir mokymus su juo susijusiais klausimais;
- dalyvauti stebint paslaugų pirkimą iš išorės tiekėjų.

Turto ir įsipareigojimų komitetas (TĮK) atsako už balanso rizikos (rinkos rizikos, palūkanų normos rizikos, likvidumo rizikos, valiutų rizikos ir kredito rizikos) valdymą, įskaitant turto ir įsipareigojimų derinimą. Už grynųjų pinigų valdymą atsako finansų skyrius; tačiau apie grynųjų pinigų valdymo rezultatus turi būti pranešta TĮK. TĮK posėdžiai šaukiami kiekvieną ketvirtį. TĮK pirmininkas ir RVK narys, atsakingas už šią rizikos sritį yra Bendrovės verslo kontrolierius. TĮK uždaviniai yra tokie:

- dalyvauti planuojant trumpalaikes ir ilgalaikes investicijas;
- stebėti investavimo rezultatus, investicijų portfelį ir jo pokyčius, turto pasiskirstymą ir limitus, rinkos riziką, rinkos naujienas ir trumpalaikius pokyčius, likvidumą ir valiutų pozicijas;

– stebėti įvairias su investicijomis susijusias ataskaitas ir prielaidas;

– stebėti iš išorės tiekėjų perkamas investavimo paslaugas.

Bendrovės investavimo strategiją kasmet tvirtina Stebėtojų taryba. Bendrovės „Sampo plc“ investicinė organizacija priima kasdieninės veiklos investicinius sprendimus, remdamasi Bendrovės investavimo politikoje nustatytais principais, saugo visus atitinkamus duomenis ir prisiima visapusišką atsakomybę už atliekamus skaičiavimus. Bendrovei kas mėnesį teikiamos investicijų ataskaitos apskaitai ir kontrolei vykdyti.

Draudimo rizikas paprastai stebi Bendrovės aktuarų skyrius ir rizikos draudikai. RVK narys, atsakingas už šią rizikos sritį, yra Bendrovės vyriausiasis aktuaras. Aktuarų skyrius stebi tarifų ir kainų tinkamumą ir praneša Valdybai ir Stebėtojų tarybai, jei reikia keisti tarifus. Stebėtojų taryba tvirtina pagrindinius tarifus ir produktų kainas, nustato maksimalų draudimo rizikos dydį, kurį Bendrovė gali išlaikyti sau ir tvirtina perdraudimo politiką. Aktuarų skyrius nuolat stebi techninių atidėjinių pakankamumą ir praneša Valdybai ir Stebėtojų tarybai, jei reikia keisti skaičiavimo pagrindą. Pagrindinius techninių atidėjinių skaičiavimo pagrindo pakeitimus tvirtina Stebėtojų taryba. Aktuarų skyrius reguliariai rengia ir teikia Valdybai įvairias ataskaitas.

Teisės ir reikalavimų vykdymo kontrolės skyrius atsako už rizikos valdymą teisės ir reikalavimų vykdymo rizikos srityse. RVK narys, atsakingas už šią rizikos sritį, yra Bendrovės vyriausiasis teisininkas ir reikalavimų vykdymo kontrolės direktorius.

Už verslo ir reputacijos rizikų valdymą atsako Valdyba ir veiklos sričių vadovai. RVK narys, atsakingas už šią rizikos sritį, yra Bendrovės generalinis direktorius.

Verslo padaliniai privalo nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti savo pačių rizikas ir bei įgyvendinti pakankamą vidinę kontrolę.

Vidaus auditas atliekamas, siekiant įvertinti vidaus kontrolės sistemos ir kitų valdymo sistemos sudedamųjų dalių pakankamumą ir veiksmingumą. Metinis vidaus audito veiklos planas

yra paremtas atliktomis rizikos analizėmis. Audito ataskaitose pateikiamos audito išvados ir rekomendacijos, taip pat su jomis susiję vadovų komentarai ir sprendimai. Vėliau atliekamas pakartotinis auditas siekiant patikrinti, kaip vykdomos audito rekomendacijos.

2.2. Kapitalo valdymas

Kapitalo sandara ir kapitalo valdymas

Kapitalo valdymo tikslas yra užtikrinti turimo kapitalo pakankumą, atsižvelgiant į rizikos veiksnius, susijusius su Bendrovės veikla ir verslo aplinka.

Draudimas – itin griežtai reguliuojama veikla, kuriai yra nustatytos oficialios minimalaus kapitalo ir kapitalo struktūros taisyklės. Kapitalas čia reiškia nuosavą kapitalą, sudarytą iš įstatinio kapitalo, akcijų priedų, privalomojo rezervo, kitų rezervų ir

nepaskirstyto pelno. Bendrovė savo kapitalą vertina pagal teisės aktais nustatytus reikalavimus kapitalui, atsižvelgdama į Bendrovės strateginę plėtrą.

Pastaraisiais metais savininkai priėmė sprendimą neišmokėti dividendų; be to, nebuvo poreikio įsigyti papildomo kapitalo.

Įstatyminiai kapitalo reikalavimai

Estijos Draudimo veiklos įstatyme (toliau – EDVĮ) nustatyti trys reikalavimai, keliami gyvybės draudimo bendrovės kapitalui:

- gyvybės draudimo bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei trys milijonai eurų (EDVĮ 56 paragrafas);
- turima mokumo atsarga turi būti ne mažesnė nei minimali mokumo atsarga, kuri yra 3,5 milijono eurų (EDVĮ 71 paragrafas);

– mokumo atsarga turi būti ne mažesnė nei reikalaujama mokumo atsarga, apskaičiuota pagal EDVĮ 73 paragrafe pateiktą algoritmą.

Įmonės mokumo atsargos apibrėžimas pateiktas EDVĮ 67 paragrafe. Ši atsarga apima apmokėtą akcinį kapitalą ir susijusius akcijų priedus, suformuotą rezervą ir nepaskirstytąjį pelną atėmus nematerialųjį turtą; patirtus nuostolius; dalyvavimą kitose finansinėse įstaigose, išpirktų išdo akcijų įsigijimo savikainą ir kitus komponentus, kuriuos, gavus išankstinį Finansinės priežiūros tarnybos leidimą, galima pridėti prie subordinuotųjų įsipareigojimų ar kitų garantijų be apibrėžto termino.

Bendrovė neturi kotiruojamojo turto, kuris mažintų mokumo atsargą, ar prie jos pridėtinų subordinuotųjų įsipareigojimų. Todėl Bendrovės mokumo atsarga iš esmės lygi balanse nurodytam nuosavam kapitalui.

Lentelė Nr. 2-1. Kapitalo reikalavimų vykdymas

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Akcinio kapitalo reikalavimas (EDVĮ 56 para.)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Bendrovės akcinis kapitalas	3 516	3 516	3 516	3 516	3 515
Perviršis	516	516	516	516	515
Minimali mokumo atsarga (EDVĮ 71 para.)	3 700	3 700	3 500	3 500	3 200
Bendrovės mokumo atsarga	10 066	9 810	10 245	9 323	9 165
Perviršis	6 366	6 110	6 745	5 823	5 665
Reikalaujama mokumo atsarga (apskaičiuota pagal EDVĮ 73 para.)	2 638	2 496	2 413	2 338	2 411
Bendrovės mokumo atsarga (turima mokumo atsarga)	10 066	9 810	10 245	9 323	9 165
Perviršis	7 428	7 314	7 832	6 985	6 754

2.3. Rinkos rizika

Rinkos rizika yra susijusi su finansinių rezultatų ir mokumo svyravimais, atsiradusiais dėl finansinio turto ir įsipareigojimų, taip pat techninių atidėjinių rinkos vertės pokyčių.

Bendrovėje rinkos rizika grindžiama techninių atidėjinių palūkanų lygio ir

dabartinės mokumo situacijos analize. Bendrasis visų pelno atidėjinių požymis – garantuota norma ir priemokos.

Rinkos rizikos valdymas ir kontrolė

Rinkos rizika valdoma diversifikuojant investicijų portfelį ir nuolat stebint investicijų sudėtį,

atsižvelgiant į draudimo įsipareigojimų pobūdį. Nuolat stebimas ir valdomas techninių atidėjinių ir pastoviųjų pajamų investicijų terminų neatitikimas.

Bendrovės rinkos riziką dažniausiai sukelia palūkanų normos rizika, būdinga pastoviųjų pajamų turtui bei draudimo įsipareigojimams su garantuota palūkanų norma. Stebėtojų

taryba kasmet tvirtina Investavimo politiką, kurioje nustatomi investavimo veiklos principai ir ribos. Siekiama išlaikyti bendrąjį reikiamą mokumą ir užtikrinti, kad investicijos yra pakankamos ir tinkamos draudimo techniniams atidėjiniams ir finansiniams įsipareigojimams padengti.

Bendrovė valdo du portfelius:

1) investicinio draudimo portfelį, kurį sudaro turtas, kuris kaip galima tiksliau dengia atitinkamus finansinius įsipareigojimus, kai rizika tenka draudėjams;

2) Bendrovės investicinį portfelį, kurį sudaro turtas, kuriuo ketinama padengti visus kitus draudimo

techninius atidėjimus ir finansinius įsipareigojimus, išskyrus perdraudimo dalį, visose kitose šalyse. Šiuos įsipareigojimus turėtų padengti Bendrovė. Šio turto valdymas reišia, kad bendrovė taip pat vadovaujasi reikalavimais, nustatomais apribotam turtui pagal Estijos Draudimo veiklos įstatymą (§77).

Investicinį portfelį taip pat sudaro visas kitas turtas, įskaitant nuosavą kapitalą, rezervą techniniams atidėjimams, jei, dėl įvertinimų ar apribojimų, techninių atidėjimų portfelio nepakanka padengti atitinkamus įsipareigojimus.

Rinkos rizikos kontrolė yra atskirta nuo portfelio valdymo veiklos. Turto ir įsipareigojimų komitetas reguliariai

kontroliuoja Investavimo politikoje išdėstytas rinkos rizikas ir ribas ir praneša apie jas Bendrovės Stebėtojų tarybai.

Bendrovės investicinio portfelio grąža 2014 metais siekė 3,89% (2013 m. – 3,37%). Metų pabaigoje Bendrovės investicinio portfelio rinkos vertė siekė 26 869 tūkst. eurų (26 652 tūkst. eurų). Nuosavybės vertybinių popierių dalis investiciniame portfelyje išaugo nuo 5,9% iki 6,2%. Pinigų rinkos instrumentų dalis išaugo nuo 5,1% iki 16,0%, o vyriausybinių obligacijų - sumažėjo nuo 3,1% iki 0%. Įmonių obligacijų lyginamasis svoris nukrito nuo 85,9% iki 77,8%.

Lentelė Nr. 2-2. Bendrovės investicinio portfelio pasiskirstymas pagal turto klases

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Iš viso nuosavybės VP	1 669	1 577
Vyriausybės obligacijos	0	833
Įmonių obligacijos	20 896	22 883
Pinigų rinkos priemonės	4 304	1 359
Viso obligacijų	25 200	25 075
Viso portfelio suma	26 869	26 652

Atkreipiame dėmesį, kad šis pasiskirstymas skiriasi nuo pasiskirstymo apskaitos tikslams pagal priemones, kuris naudojamas finansinių ataskaitose. Bendrovės investiciniam portfeliui priklausantys pinigai kasoje (605 tūkst. eurų) jose parodyti kaip pinigai ir pinigų ekvivalentai.

Palūkanų normos rizika ir nuosavybės vertybinių popierių rizika

Bendrovės fiksuotojo pajamingumo investicijų rizika apima palūkanų normos riziką, susijusią su rinkos palūkanų normos pokyčiais, taip pat pirkimo ir pardavimo kursų skirtumo riziką, atsirandančią dėl fiksuotojo pajamingumo investicijų kreditų pirkimo ir pardavimo kursų skirtumų, lemiančių atitinkamų investicijų vertės pokyčius.

Didžiausia palūkanų normos rizika gyvybės draudimo versle yra ta, kad per ilgą laiką pastovijų pajamų investicijos neduos tokios grąžos, kuri būtų bent jau lygi garantuotai

techninių atidėjinių palūkanų normai. Šios rizikos tikimybė didėja, rinkoje kritus ir žemame lygyje likus palūkanų normoms. Kai krenta palūkanų normos, mokumo padėtis trumpuoju laikotarpiu gerėja, bet tuo pačiu metu didėja techninių atidėjinių palūkanų normos rizika. Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išskyrus investicinio gyvybės draudimo finansinius įsipareigojimus, kai riziką prisiima draudėjas) pagal garantuotas palūkanų normas (tūkst. eurų) toliau pateiktoje lentelėje palyginami su investicinio portfelio turto einamuoju pelningumu.

Šią riziką ketinama riboti, atsižvelgiant į tai, kad investicinio turto struktūra būtų tinkama palūkanų

normos rizikos ir infliacijos prasme taip, kad toks turtas padengtų Bendrovės techninius atidėjinius. Draudimo techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų (išskyrus investicinio gyvybės draudimo finansinius įsipareigojimus, kai riziką prisiima draudėjas) terminai metais lentelėje Nr. 2.4 yra palyginami su investicinio portfelio turtu.

Didesnė dalis Bendrovės fiksuotojo pajamingumo investicijų nukreipta į skolos instrumentus, kuriuos išleidžia korporacijos. Dėl to padidėja didesnio kreditų pirkimo ir pardavimo kursų skirtumo, savo ruožtu lemiančio vertės svyravimus, rizika. Kredito rizika išsamiau aprašyta 2.5 komentare.

Nuosavybės kainos rizika – nuostolių rizika dėl akcijų kainų pokyčių. Bendrovės nuosavybės vertybinių popierių portfelis yra aktyviai valdomas. Nuosavybės vertybinių popierių portfelio pozicijos ir rizika negali viršyti Investavimo politikoje nustatytų ribų. Investavimo politikoje yra nustatytos maksimalios ribos skirtingoms geografinėms teritorijoms.

Lentelė Nr. 2-3. Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išskyrus finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai rizika tenka draudėjui) pagal garantuotų palūkanų normas tūkstančiais eurų, lyginant su apskaitomo turto einamuoju pajamingumu 2014-12-31 ir 2013-12-31.

2014-12-31							tūkstančiais eurų	
Garantuota palūkanų norma	0,00%	2,0%	2,50%	3,00%	3,50%	4,00%	Iš viso	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	737	429	560	634	9 843	5 227	17 430	
Perdraudžiama suma	52	0	0	0	0	0	52	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	685	429	560	634	9 843	5 227	17 378	
Einamasis pajamingumas	0%- 0,99%	1,0%-1,99%	2,0%- 2,99%	3,0%- 3,99%	4% ir daugiau	Nenustatyta (fondai ir akcijos)	Iš viso	
Investicijų portfeliui priskirtas pastoviojo pajamingumo turtas ir akcijos**	6 311	2 278	3 648	5 459	7 504	1 669	26 869	
2013-12-31							tūkstančiais eurų	
Garantuota palūkanų norma	0,00%	2%	2,50%	3,00%	3,50%	4,00%	Iš viso	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	1 075	1	625	633	9 786	5 639	17 759	
Perdraudžiama suma	53	0	0	0	0	0	53	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	1 022	1	625	633	9 786	5 639	17 706	
Einamasis pajamingumas	0%- 0,99%	1,0%-1,99%	2,0%- 2,99%	3,0%- 3,99%	4% ir daugiau	Nenustatyta (fondai ir akcijos)	Iš viso	
Investicijų portfeliui priskirtas pastoviojo pajamingumo turtas ir akcijos**	5 162	2 999	3 399	6 435	6 928	1 729	26 652	

* Kuriose vis dar yra finansinių įsipareigojimų pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kurie dengia numatomas išmokas, nurodytas 2.3 komentare.

** Išperkamuju obligacijų pajamingumas nurodytas išpirkimo dieną.

Lentelė Nr. 2-4. Draudimo techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų (išskyrus finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai rizika tenka draudėjui) terminai metais ir investicinio portfelio turtas tūkstančiais eurų 2014-12-31 ir 2013-12-31.

2014-12-31		tūkstančiais eurų						
Likę metai iki termino pabaigos	Nenustatyta	0-1,9	2-5,9	6-10,9	11-15,9	16-19,9	20 ir daugiau	Iš viso
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	685	2 854	6 675	4 325	1 699	673	519	17 430
Perdraudžiama suma	52	0	0	0	0	0	0	52
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	633	2 854	6 675	4 325	1 699	673	519	17 378
Techninių atidėjinių portfeliui priskirtas turtas **	1 669	7 561	17 126	513	0	0	0	26 869
2013-12-31		tūkstančiais eurų						
Likę metai iki termino pabaigos	Nenustatyta	0-1,9	2-5,9	6-10,9	11-15,9	16-19,9	20 ir daugiau	Iš viso
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	1 004	2 614	6 231	4 851	1 716	682	661	17 759
Perdraudžiama suma	53	0	0	0	0	0	0	53
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (išsk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	951	2 614	6 231	4 851	1 716	682	661	17 706
Techninių atidėjinių portfeliui priskirtas turtas **	1 577	9 212	14 864	999	0	0	0	26 652

* Kuriose vis dar yra finansinių įsipareigojimų pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kurie dengia numatomas išmokas, nurodytas 2.3 komentare.

** Išperkamuųjų obligacijų pajamingumas nurodytas išpirkimo dieną.

Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai čia grupuojami pagal laiką iki termino pabaigos, atsižvelgiant į kiekvienoje draudimo sutartyje nustatytą termino datą. Tai neatspindi numatomų pinigų srautų geriausių įmanomų prognozių, kadangi pinigų srautams įtakos taip pat turėtų būti būsimos įmokos, sutarčių nutrūkimai, daliniai nutrūkimai, žalos, mokesčiai, palūkanos, sutarčių pakeitimai ir kt. Bet tai vis tiek galėtų būti naudojama daryti apytiksles

pinigų srautų prognozes. Iki šiol buvo manoma, kad prognozuoti būsimus nediskontuotus pinigų srautus, imant geriausią įmanomą prognozę (rodant duomenis atskirai pagal metus) yra netikslinga.

Investicinio gyvybės draudimo sutarčių turto ir įsipareigojimų dydžiai turi sutapti, o visa investavimo rizika tenka klientams, kurie patys pasirenka investicinius fondus ar kitokius vertybinius popierius. Tam tikra prasme reikia atsižvelgti į investicinių

gyvybės draudimo sutarčių rinkos vertės pokyčius, turinčius įtakos komisiniams mokesčiams, kuriuos fondų valdytojai moka Bendrovei ir į mokesčius, kurių dydį lemia draudėjo rezervas. Be to, dėl rinkos įtakos gali padidėti klientų nutraukiamų sutarčių skaičius ir tuo pačiu Bendrovės išmokų suma.

Finansinio turto vertė kinta, priklausomai nuo pagrindinių kintamųjų rinkos veiksnių dinamikos. Turimo investicinio portfelio jautrumo

analizė pagal skirtingus rinkos rizikos scenarijus pavaizduota lentelėje.

Rezultatai atspindi momentinę pagrindinio rinkos kintamojo

vienkartinio pokyčio įtaką tikrajai vertei 2014 m. gruodžio 31 d.

Lentelė Nr. 2-5. Bendrovės investicinio portfelio jautrumas rinkos pokyčiams 2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d.

	Rizika tūkst. eurų		
	Palūkanų norma		Nuosavybė
	1% lygiagretus kritimas	1% lygiagretus kilimas	20% kainų kritimas
2014 m.	+569	-544	-333
2013 m.	+603	-574	-315

Bendrovės priimti įsipareigojimai išreikšti garantuotu palūkanų normos lygiu ir klientų lūkesčiais dėl papildomų palūkanų. Garantuota Bendrovės draudimo sutarčių portfelio palūkanų norma svyruoja tarp (0%) 2% ir 4%, priklausomai nuo produkto rūšies, pardavimo laikotarpio ir šalies. Keleto produktų atveju, įmokų dydžiai draudimo sutartims su dalyvavimu pelne keleto produktų yra ribojami,

dar kitiems produktams jie neribojami. Tradicinių sutarčių, kurioms nustatytos garantuotos palūkanos, įmokų dydžiai dažniausiai fiksuoti, išskyrus atvejus, kai draudėjas įformina sutarties pakeitimą dėl iš anksto nustatytos ar papildomos dinamikos (padidėjimas neturi būti didesnis nei 10% ankstesnių metinių įmokų).

Valiutos rizika

Draudimo sutartys sudaromos eurais, Lietuvos litais ir JAV doleriais. Visos investicijos buvo denominuotos eurais. Anot Estijos Draudimo veiklos įstatymo, Lietuvos litai gali būti dengiami eurais, taigi šios pozicijos valiutos rizikos nesukelia.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos nacionaline valiuta tapo euras.

Lentelė Nr. 2-6. Investicijų portfelio ir įsipareigojimų (išskyrus finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis) valiutų pozicijos 2013-12-31 ir 2012-12-31, tūkst. eurų

2014-12-31						tūkstančiais eurų
Valiuta	EUR	LTL	LVL	USD	Iš viso	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (nesk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	13 954	3 366	0	110	17 430	
Perdraudžiama suma	34	18	0	0	52	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (nesk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	13 920	3 348	0	110	17 378	
Investicijų portfeliui priskirtas turtas	26 869	0	0	0	26 869	
2013-12-31						tūkstančiais eurų
Valiuta	EUR	LTL	LVL	USD	Iš viso	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (nesk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*)	12 125	3 543	1 942	149	17 759	
Perdraudžiama suma	31	22	0	0	53	
Draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai (nesk. investicinio gyvybės draudimo sutartis*), išskyrus perdraudikų dalį	12 094	3 521	1 942	149	17 706	
Investicijų portfeliui priskirtas turtas	26 652	0	0	0	26 652	

* Kuriose vis dar yra finansinių įsipareigojimų pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kurie dengia numatomas išmokas, nurodytas 2.3 komentare.

Investiciniai įsipareigojimai, kai rizika tenka draudėjui, nesukelia valiutos rizikos, net kai įsipareigojimai yra skirtinga valiuta. Investicinio gyvybės draudimo sutarčių atveju siekiama suderinti turtą ir įsipareigojimus. Bendrovė smulkius sandorius sujungia – ši procedūra gali Bendrovei atnešti nedidelį pelną arba nuostolį.

Likvidumo rizika

Likvidumo riziką Bendrovė apibrėžia kaip tikimybę, kad Bendrovė neturės pakankamai išteklių laiku įvykdyti savo įsipareigojimus ir kad dėl įvairių įvykių gali susidaryti ypatingos nenumatytos aplinkybės. Pagrindiniai likvidumo rizikos šaltiniai: žalos,

susijusios su stichinėmis nelaimėmis, didesnis nei numatyta sutarčių nutraukimo ar dalinių mokėjimo atvejų skaičius, pablogėjusi Bendrovės reputacija visuomenės akyse, bendras ekonominis nuosmukis, tiekėjų pretenzijos.

Bendrovė yra raštu įforminusi likvidumo valdymo principus. Be to, likvidumo valdymo reikalavimai išsamiai išdėstyti investicijų administravimo sutartyje. Ši sutartis pagrįsta Bendrovės Stebėtojų tarybos patvirtinta investavimo politika. Bendrovės likvidumo poreikiai nuolat analizuojami. Kadangi didžiąją dalį Bendrovės įsipareigojimų sudaro ilgalaikės draudimo sutartys ir

nutraukimo anksčiau termino rizika yra palyginti maža, galima patikimai numatyti draudimo išmokų išlaidas artimiausiu laikotarpiu. Bendrovės investicinio portfelio struktūra sudaryta, atsižvelgiant į likvidumo reikalavimus ir prireikus atliekamas investicijų perskirstymas. Nuolatinis likvidumo stebėjimas užtikrina veiksmingą likvidumo valdymą ir pakankamus išteklius Bendrovės įsipareigojimams vykdyti.

Draudimo techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų, išskyrus finansinius įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai rizika tenka draudėjui, terminai yra parodyti lentelėje Nr. 2.4.

Lentelė Nr. 2-7. Likęs laikas iki finansinių įsipareigojimų pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai rizika tenka draudėjui termino pabaigos 2014-12-31 ir 2013-12-31.

2014-12-31		tūkstančiais eurų						
Likęs terminas metais	Nenustatytas	0-1,9	2-5,9	6-10,9	11-15,9	16-19,9	20 ir daugiau	Iš viso
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis	0	12 263	27 643	24 066	20 312	16 951	51 387	152 622
2013-12-31		tūkstančiais eurų						
Likęs terminas metais	Nenustatytas	0-1,9	2-5,9	6-10,9	11-15,9	16-19,9	20 ir daugiau	Iš viso
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis	0	11 844	28 096	22 348	11 552	22 373	45 331	141 544

Lentelėje Nr. 2-7 matyti 2014 m. gruodžio 31 d. ir 2013 m. gruodžio 31 d. sumos, padalintos į grupes pagal laiką, likusį iki termino pabaigos, nurodytos kiekvienoje draudimo sutartyje. Tai neatspindi numatomų pinigų srautų geriausių įmanomų prognozių, kadangi pinigų srautams įtakos taip pat turėtų būsimos įmokos, sutarčių nutrūkimai, daliniai nutrūkimai, žalos, mokesčiai, investicinių vienetų kainų pokyčiai, sutarčių pakeitimai ir kt. Bet tai vis tiek galėtų būti naudojama apytiksliam

pinigų srautų prognozavimui. Ligi šiol buvo manoma, kad skaičiuoti būsimuosius nediskontuotuosius pinigų srautus nėra prasmės.

Bendras skirtumas tarp šioje lentelėje pateiktų skaičių ir 3.8.2 bei 3.8.3 komentare nurodyto skaičiaus paaiškintas 2.3 komentare, kuriame pateikiamas Bendrovės valdomų portfelių paaiškinimas. 3.8.2 komentare nurodyti 116 026 tūkst. eurų dydžio finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis taip pat apima finansinius

įsipareigojimus, kurie dengia 291 tūkst. eurų dydžio numatytas, bet dar neišmokėtas išmokas. Šios sumos terminas įtrauktas į lenteles Nr. 2-3, 2-4 ir 2-6, esančias 2.3 komentare.

2.4. Investicinės veiklos rizikos koncentracija

Investavimo politikoje Stebėtojų taryba nustatė investavimo į atskiras bendroves ir turto klases ribas. Nustatant šias ribas, atsižvelgta į

techninius atidėjinius dengiančiam turtui taikomus reikalavimus ir investicijų kredito reitingus. Rizikos koncentracija nuolat stebima.

Penkios didžiosios koncentracijos investicijų portfelyje 2014 m. gruodžio 31 d. buvo šios: „Svenska Handelsbanken“ – 2 464 tūkst. eurų (9,2%), „Nordea Bank“ AB – 2 393 tūkst. eurų (8,9%), „Skandinaviska Enskilda Banken“ – 2 061 tūkst. eurų (7,7%), įmonių grupė „Op-Pohjola“ – 1 549 tūkst. eurų (5,8%) ir „Danske Bank“ A/S (Kopenhaga) – 1 436 tūkst. eurų (5,3%).

2.5. Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika, kad Bendrovė patirs nuostolių ar pablogės jos finansinė padėtis dėl vertybinių popierių emitentų, sandorio šalių ar skolininkų kreditingumo svyravimų. Kredito rizika atsiranda iš investicijų ir draudimo bei perdraudimo sutarčių.

Su investicine veikla susijusi kredito rizika apima riziką, kad emitentas –

vyriausybė ar bendrovė – neįvykdys savo įsipareigojimų ar kitaip bus suvaržytas skolininkų lėšų pervedimas, visų pirma kalbant apie pastovaus pajamingumo vertybinius popierius. Investicinės veiklos kredito riziką galima skirstyti į šias kategorijas: emitento rizika, sandorio šalies rizika, palūkanų normų skirtumo rizika.

Emitento rizika dažnai susijusi su tiesiogine vertybinių popierių nuosavybe, sandorio šalies rizika – su išvestinėmis priemonėmis. Esminis skirtumas rizikos prasme yra tas, kad emitento rizikos atveju rizika kyla visai priemonės nominaliai vertei, o sandorio šalies rizika susijusi tik su išvestinės priemonės sutarties dabartine rinkos verte.

Palūkanų normų skirtumo rizika visų pirma yra susijusi su bankų ir bendrovių pastovaus pajamingumo investicinių priemonių palūkanų skirtumais.

Be kredito rizikos, siejamos su investiciniu turtu, kredito rizika gali

būti susijusi su draudimo veikla pagal perdraudimo sutartis. Su perdraudikais susijusi kredito rizika kyla dėl gautinų iš persidraudimo sumų. Tokia rizika yra gana nedidelio laipsnio, lyginant su investicinio turto kredito rizika. Kredito rizika valdoma atsižvelgiant į ribas, nustatytas Bendrovės investavimo politikoje. Nustatomos didžiausios rizikos ribos ir apribojimai atskiriems emitentams ar reitingų klasėms. Prieš investuojant į naują priemonę, kruopščiai ištiriamas emitento kreditingumas ir priemonės įvertinimas bei likvidumas. Emitentų ir sandorio šalių patikimumui nustatyti paprastai naudojami reitingo agentūrų „Standard & Poor’s“, „Moody’s“ ir „Fitch“ nustatyti kredito reitingai.

Nuolat stebimi portfelio pokyčiai ir sandorio šalių kreditingumas. Kredito rizikos ataskaitos rengiamos remiantis visų pirma emitentų reitingais, bet naudojamos ir priemonių reitingais.

Lentelė Nr. 2-8. Fiksuotojo pajamingumo priemonių investicinio portfelio kredito reitingai 2014-12-31 ir 2013-12-31

Fiksuotojo pajamingumo investicijų reitingas	2014 m.		2013 m.	
	Investicijų suma tūkst. eurų	% dalis	Investicijų suma tūkst. eurų	% dalis
AAA-AA+	522	2,1%	525	2,1%
AA-A+	7 390	30,0%	7 927	31,8%
A-BBB+	3 333	13,6%	5 885	23,6%
BBB-BB+	5 073	20,6%	4 359	17,5%
BB-C	994	4,1%	566	2,3%
Be reitingo	7 283	29,6%	5 662	22,7%
Iš viso	24 595	100%	24 924	100%

Jei dukterinėms bendrovėms kredito reitingas nesuteiktas, taikomas pagrindinės bendrovės kredito reitingas. Fiksuotojo pajamingumo investicijos, kurios klasifikuojamos kaip nereitinguotos, yra išleistos kredito reitingų neturinčių emitentų.

Lentelė Nr. 2-9. Kredito rizika pagal finansinio turto kategorijas 2014-12-31 ir 2013-12-31

Tūkstančiais eurų	2014-12-31			2013-12-31		
	Kita	Investicinis gyvybės draudimas	Iš viso	Kita	Investicinis gyvybės draudimas	Iš viso
Finansiniai instrumentai	24 595	238	24 833	24 924	1 329	26 253
- Obligacijos ir kiti pastovaus pajamingumo VP	24 595	0	24 595	24 924	0	24 924
- Grynieji pinigai, dengiantys investicinio gyvybės draudimo įsipareigojimus	0	238	238	0	1 329	1 329
Su draudimo veikla susijusios gautinos sumos ir kt.	281	0	281	258	0	258
Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių išlaidos	555	0	555	456	0	456
Draudimo įsipareigojimų perdraudikų dalis	52	0	52	53	0	53
Pinigai ir jų ekvivalentai	699	0	699	307	0	307
Iš viso	26 182	238	26 420	25 998	1 329	27 327

2.6. Draudimo rizika

Sudarydamos sutartis su klientais, draudimo bendrovės prisiima dalį rizikos sau.

Kiekvienos draudimo sutarties rizika – tai galimybė, kad draudiminis įvykis galiausiai įvyks arba kad draudiminis įvykis įvyks netikėtai, t. y. įvykio laikas ir žalos dydis nėra žinomi.

Draudimo sutarčiai būdingas atsitiktinumas ir nenuspėjamumas. Bendrovė siūlo draudimo produktus, pagal kurių sąlygas draudiminiais įvykiais gali būti mirtis, išgyvenimas iki iš anksto numatytos datos, su įvairiais įvykiais susiję bendrojo pobūdžio nelaimingi atsitikimai arba liga arba tam tikri nelaimingi atsitikimai arba liga (kaulų lūžis, traumos, sužalojimai, kritinė liga ir kt.).

Draudimo sutarčių portfelio įkainojimas ir su juo susijusių įsipareigojimų nustatymas yra pagrįstas tikimybių teorija. Pagrindinė su draudimo sutartimis susijusi rizika – kad faktinės išmokos bus didesnės nei pripažinti draudimo įsipareigojimai. Taip gali įvykti dėl to, kad nuostoliai bus dažnesni ar didesni nei iš pradžių prognozuota. Draudiminiai įvykiai yra atsitiktinio pobūdžio ir jų skaičius

kasmet skiriasi nuo statistiniais metodais atliktų skaičiavimų.

Kuo didesnis panašių sutarčių portfelis, tuo mažesnis skirtumas, palyginti su laukiamais rezultatais. Pastebimas natūralus kai kurių rizikos veiksnių balansas. Bendrovė patiria mažesnę riziką, prisiimdama tiek mirtingumo, tiek išgyvenimo riziką nei atskirdama šias dvi rizikos rūšis.

Neapibrėžtumas vertinant ateities išmokas ir įmokas atsiranda dėl to, kad sunku nustatyti būsimas tendencijas, tokias kaip ilgalaikiai mirtingumo rodikliai ir draudėjų elgsenos skirtumai (pvz., draudėjų teisė nutraukti sutartį, atsakyti nuo būsimų įmokų mokėjimo, pakeisti pasirinktą įmokų mokėjimo periodiškumą ir t.t.). Jei draudėjai elgiasi racionaliai, bendroji draudimo rizika gali padidėti. Pavyzdžiui, tikėtina, kad apdraustieji asmenys, kurių sveikata žymiai pablogėjo, bus mažiau linkę nutraukti sutartis, pagal kurias numatyta išmoka mirties atveju, arba mažinti draudimo sumą nei tie, kurių sveikata gera. Dėl to numatomas mirtingumas didėja, nes apdraustų asmenų skaičius portfelyje mažėja dėl savanoriškai nutraukiamų sutarčių. Vertindama savo įsipareigojimus, Bendrovė atsižvelgė į šias draudėjų elgsenos prielaidas. Bendrovė reguliariai lygina kainodaras ir įsipareigojimų įvertinimui naudojamus skaičiavimus su esama patirtimi. Patirtimi remiamasi ne tik vertinant bendruosius dalykus, bet ir tokius specifinius aspektus, kurie suteiktą galimybę prognozuoti rizikos koncentraciją, pavyzdžiui, pagal

geografinę teritoriją, rizikos apsaugą (draudiminio įvykio tipą), bendras rizikos grupės sumas prieš perdraudimą ir po jo ir pan.

Nuostolių, susijusių su mirtingumu, išgyvenimu, nelaimingais atsitikimais ir ligomis dažnumą didele dalimi lemia socialinės sąlygos (išsilavinimas, sveikatos priežiūra ir kt.), be to, epidemijos ir paplitę gyvenimo būdo (mitybos, rūkymo, mankštinimosi) pokyčiai. Kalbant apie rizikos jautrumo rodiklį, jei užfiksuoti mirtingumo, neįgalumo, ligų ir nelaimingų atsitikimų rodikliai 2014 metais padvigubėtų, tai reikštų, kad Bendrovė patirtų apie 0,42 milijono eurų papildomų žalų išlaidų (žr. lentelę Nr. 2-10). Žalų kitimas (pagal 4.44 TFAS) neatskleidžiamas, kadangi neaiškumas dėl žalų mokėjimo sumos ir laiko paprastai išaiškėja per vėlesnius metus.

Nepraktiška (dėl praktinių priežasčių neįmanoma) pateikti draudimo techninių diskonto normos, mirtingumo ir išlaidų jautrumo rodiklių. Bendrovei įtakos turėjo atliekant įsipareigojimų pakankamumo testą daromų prielaidų pokyčiai (žr. 3.11 komentarą).

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Bendrovė patiria papildomą neaiškumą dėl sutarčių, sudarytų po 2012 m. gruodžio 21 d. Šioms sutartims Bendrovė naudoja abiem lytims neutralią kainodarą (vadovaudamasi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimu). Tai – esminis pasikeitimas, kadangi lytis visuomet buvo vienas iš pagrindinių mūsų

produktų kainodaros veiksnių. Pagal aktuarų pateikiamą statistiką, vyrų ir moterų rizikos lygis yra skirtingas; todėl taikyti abiem lytims neutralią kainodarą nėra taip racionalu, kaip naudoti rizika paremtą kainodarą. Portfelio struktūra lyčių požiūriu yra reguliariai stebima. Jei realioji struktūra lyčių požiūriu gerokai skiriasi nuo menamos struktūros, Bendrovė peržiūri savo kainodaros ar rezervų sudarymo principus.

Tačiau daugelio produktų (pavyzdžiui, Estijoje ir Lietuvoje siūlomų lanksčių produktų su kaupimu bei draudimo apsauga) rizika mažesnė, nes Bendrovė prirėkus gali keisti įmokų ir išlaidų dydį. Riziką lemia laikotarpis, būtinas pokyčiams atlikti ir su jais susijusiems rinkos (konkurencijos) apribojimams ar priežiūros reikalavimams įgyvendinti. Tradicinių produktų atveju mokėjimai visada pastovūs ir negali būti keičiami atsižvelgiant į naują įvertinimą.

Bendrovė laikosi draudimo taisyklių draudimo rizikai valdyti. Draudimo įmokos dydį paprastai lemia apdraudžiamo asmens sveikatos būklė. Daugeliu atvejų draudimo sutartis sudaroma pagal pasirašytus dokumentus (sveikatos būklės anketas ar klausimynus). Tuo atveju, kai sumos yra mažos, nėra reikalaujama patvirtinti pareiškėjo sveikatos būklę, tačiau didesnių sumų atveju reikalaujama atlikti sveikatos patikrinimą. Bendrovė riboja labai aukštos ar išskirtinės rizikos prisiėmimą.

Lentelė Nr. 2-10. Faktiškai patirtos žalos ir rizikos mokesčiai, esant draudimo apsaugai nuo mirties, neįgalumo, ligos ir nelaimingų atsitikimų (visos sutartys) 2014-12-31.

Iš viso (tūkstančiais eurų)		Turinys
Faktiškai patirtos žalos	419	Apima dalį sumokėtų žalų ir numatomų išmokėjimų atidėjinių, dengiančių rizikos (mirties, neįgalumo, nelaimingo atsitikimo ir ligos atveju) sumą, padidėjimą. Ji neapima kitų techninių atidėjinių arba finansinių įsipareigojimų, įskaitant mirties atveju išmokamas santaupas.
Rizikos mokesčiai	2 297	Bendrovė ima rizikos mokesčius žaloms padengti. Į tai įeina dalis įmokų ir atitinkamų atidėjinių augimo dalis. Tai neapima įmokų, kuriomis draudėjas didina savo santaupas, taip pat neapima kitų mokesčių, kuriuos nustato Bendrovė išlaidoms padengti.
Žalų rodiklis	18%	Rodiklis skaičiuojamas faktiškai patirtas žalas padalinus iš rizikos mokesčių (t.y. tikėtinų žalų) ir nurodomas procentais. Faktiškai patirtos žalos ir išmokėjimai neviršijo sumų, kurias Bendrovė prognozavo 2014 metams.

Žaloms ir atitinkamiems rodikliams turi įtakos draudimo procesas – tikimasi, kad žalų rodikliai bus geresni pirmaisiais draudimo metais. Draudimo rizikos veiksnys turėtų išnykti apytikriai po penkerių draudimo metų.

Pateikti duomenys neapima išperkamujų sumų ir žalų sureguliuojamų išlaidų. Bendrovė apribojo savo riziką persidrausdama. Bendrovės persidraudimo partneris – „Mandatum Life Insurance Company Limited“.

Persidraudžiama mirties ir neįgalumo rizikai, bet ne išgyvenimo rizikai. Be to, neperdraudžiami kai kurie maža rizika pasižymintys produktai, pvz., vaikų kaupiamasis draudimas, nelaimingi atsitikimai ir dienos išmokos pagal papildomą nelaimingų atsitikimų draudimą. Neperdraudžiamos ir anuitetinės išmokos. Bendrovės sukaupta suma vienam apdraustajam / draudimo apsaugai siekia iki 37 500 eurų, priklausomai nuo sutarties, jeigu perdraudimas taikomas pagal visas to

paties apdraustojo sutartis. Jeigu kai kurios sutartys ar sutarčių dalys nėra perdraudžiamos, yra perdraudžiamos pagal atskirų sutarčių sąlygas arba saugomos atskirose IT sistemose, vienam apdraustajam sukaupta suma gali būti didesnė. Bendrovė nėra sudariusi perdraudimo stichinių nelaimių atvejais sutarties, nes sukaupta suma, tenkanti vienam apdraustajam / draudimo apsaugai, yra gana maža.

Lentelė Nr. 2-11. Draudimo rizikos koncentracija pagal šalis ir Bendrovės sukaupta suma 2014-12-31 ir 2013-12-31.

Milijonais eurų	Bendra rizikos suma neatskaičius perdraudimo			Perdraudžiama suma			Po perdraudimo (Bendrovės nuosava rizika)		
	2014-12-31	2013-12-31	pokytis	2014-12-31	2013-12-31	pokytis	2014-12-31	2013-12-31	pokytis
Šalis									
Estija	102	69	47,8%	37	25	48,0%	65	44	47,7%
Latvija	63	79	-20,3%	29	37	-21,6%	34	42	-19,0%
Lietuva	411	388	5,9%	118	111	6,3%	293	277	5,8%
Iš viso	576	536	7,5%	184	173	6,4%	392	363	8,0%

Rizikos suma apskaičiuojama iš draudimo sumos atėmus draudimo techninius atidėjinius ir finansinius įsipareigojimus. Esant neapibrėžtam išmokos dydžiui, draudimo suma prilyginama maksimaliai galimai išmokai pagal nustatytas sąlygas. Pvz., skaičiuojant dienos išmoką nelaimingo atsitikimo atveju Estijoje draudimo suma skaičiuojama padauginus dienos draudimo apsaugos vertę iš 120.

Lentelė Nr. 2-12. Draudimo rizika ir jos koncentracija, taip pat Bendrovės sau pasiliekiama rizikos dalis pagal draudimo apsaugos rūšis ir rizikos sumų grupes 2014-12-31 ir 2013-12-31.

2014-12-31								
milijonais eurų								
Rizika	Rizikos sumų grupės, tūkst. eurų		Bendra rizikos suma neatskaičius perdraudimo	%	Perdraudžiama suma	%**	Po perdraudimo (Bendrovės nuosava rizika)	%***
Mirtis (bazinis draudimas)	Iš viso		250	100%	95	38%	155	62%
	Iki 100		232	93%	81	35%	151	65%
	100 ir daugiau		18	7%	14	78%	4	22%
Mirtis dėl nelaimingo atsitikimo	Iš viso		94	100%	39	41%	55	59%
	Iki 100		87	93%	33	38%	54	62%
	100 ir daugiau		7	7%	6	86%	1	14%
Neįgalumas dėl nel. atsitikimo	Iš viso		85	100%	30	35%	55	65%
	Iki 100		77	91%	24	31%	53	69%
	100 ir daugiau		8	9%	6	75%	2	25%
Laikinas / ilgalaikis neįgalumas	Iš viso		0.3	100%	0.1	33%	0.2	67%
Trauma dėl nel. atsitikimo*	Iš viso		84	100%	0	0%	84	100%
Dienos išmokos nelaimingo atsitikimo atveju*	Iš viso		0.2	100%	0	0%	0.2	100%

Kritinė liga*	Iš viso	63.5	100%	18	28%	45.5	72%
Iki 100		63	99%	18	29%	45	71%
100 ir daugiau		0.5	1%	0	0%	0.5	100%
Atsisakymas mokėti įmokas*	Iš viso	0.8	100%	0.4	50%	0.4	50%

2013-12-31

Rizika	Rizikos sumų grupės, tūkst. eurų	milijonais eurų					
		Bendra rizikos suma neatskaičius perdraudimo	%	Perdraudžiama suma	%**	Po perdraudimo (Bendrovės nuosava rizika)	%***
Mirtis (bazinis draudimas)	Iš viso	248	100%	96	39%	152	61%
Iki 100		230	93%	81	35%	149	65%
100 ir daugiau		18	7%	15	83%	3	17%
Mirtis dėl nelaimingo atsitikimo	Iš viso	82	100%	34	41%	48	59%
Iki 100		76	93%	29	38%	47	62%
100 ir daugiau		6	7%	5	83%	1	17%
Neįgalumas dėl nel. atsitikimo	Iš viso	72	100%	27	38%	45	63%
Iki 100		63	88%	20	32%	43	68%
100 ir daugiau		9	12%	7	78%	2	22%
Trauma dėl nel. atsitikimo*	Iš viso	78	100%	0	0%	78	100%
Dienos išmokos nelaimingo atsitikimo atveju*	Iš viso	0.25	100%	0	0%	0.25	100%
Kritinė liga*	Iš viso	55	100%	16	29%	39	71%
Iki 100		54	98%	16	30%	38	70%
100 ir daugiau		1	2%	0	0%	1	100%
Atsisakymas mokėti įmokas*	Iš viso	0.92	100%	0.44	48%	0.48	52%

* visos mažesnės nei 100

** perdraustoms sumoms tenkanti dalis nuo visos sumos

*** Bendrovės nuosavos rizikos dalis, lyginant su visa suma

Bendrovė taip pat turi anuiteto produktų tiek fiksuotam terminui, tiek iki gyvenimo pabaigos, pagal kurių sąlygas būsimas anuitetas garantuojamas iš anksto; 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė Lietuvoje turėjo 20 galiojančių sutarčių, Latvijoje – 241 sutartį, o Estijoje galiojančių sutarčių nebuvo. Bendrovė negarantuoja Estijos III pakopos pensijų išmokų išmokėjimo prieš terminą. Susitarimai su draudėju dėl pensijų išmokų sudaromi pagal kainyną, galiojantį išmokų laikotarpio pradžioje.

Be to, 2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo keletą galiojančių anuiteto sutarčių, kurių išmokų terminas jau buvo suėjęs. Paprastai anuiteto sutartys sukelia ilgaamžiškumo riziką.

Be pirmiau aprašytos biometrinės rizikos (susijusios su mirtingumu, ilgaamžiškumu ir panašiomis rizikomis), Bendrovė patiria ir kitokių rūšių riziką, tokią, kaip diskonto normos rizika, su draudėjo elgesiu susijusi rizika ir pan.

Techninių atidėjinių diskonto normos rizika yra pagrindinė rizika, turinti įtakos atidėjinių (techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų) pakankamumui. Garantuota palūkanų norma sutartyse daugeliu atvejų nustatoma visam sutarties laikotarpiui. Todėl, jei palūkanų normos rinkoje ir tikėtina investicijų grąža krenta, techninius atidėjinius gali tekti papildyti. Turto ir įsipareigojimų palūkanų normos rizika taip pat buvo aptarta 2.3 komentaro skyriuje „Rinkos rizika“, o prielaidos dėl diskonto

normos – 3.10 komentaro skyriuje „Įsipareigojimai“.

Dar viena reikšminga rizikos rūšis yra susijusi su draudėjų elgesiu. Draudėjas gali nustoti mokėti įmokas, nutraukti savo sutartį arba pasinaudoti dalinio nutraukimo galimybe. Visa tai turi įtakos išlaidų rizikai, t. y. įmokos dalis išlaidoms padengti nepadengs faktinių išlaidų. Įmokos daliai išlaidoms padengti įtakos turi draudėjo rezervai. Norint padidinti draudėjo rezervą, galima didinti įmokas, mažinti dalinių nutraukimų skaičių, mažinti dalinių nutraukimų apimtį, ilginti sutarčių terminą ir pan. Tarifai ir kainos peržiūrimi arba kartą į metus, arba pagal poreikį, o visus reikiamus pakeitimus tvirtina Stebėtojų taryba.

Aktuarų skyrius reguliariai rengia keletą ataskaitų, kurias Valdyba

atidžiai peržiūri, kad tinkamai stebėtų draudimo riziką ir draudimo rezultatus. Pavyzdžiui, be kitų šaltinių, tarifų adekvatumas vertinamas reguliariai analizuojant numatomas žalias, lyginant jas su faktiškai patirtomis žalomis. Kiti pelningumo šaltinių duomenys taip pat nuolat analizuojami. Pavyzdžiui, kas mėnesį atliekamas įmokos dalies išlaidoms padengti ir faktinių išlaidų palyginimas, taip pat investicinių pajamų ir palūkanų savikainos ir klientams priskiriamos draudiko pelno dalies palyginimas.

Bendrovės įsipareigojimų terminai parodyti lentelėje Nr. 2-4. Techninių atidėjinių pokyčiai pateikti 3.9 komentare, finansinių įsipareigojimų pokyčiai – 3.8 komentare. Draudimo išmokų duomenys pateikti 3.20 komentare.

2.7. Veiklos rizika

Veiklos rizikos apžvalga

Veiklos rizika yra galimi nuostoliai dėl nepakankamo ar nepatenkinamo vidaus procesų bei sistemų veikimo, darbuotojų kaltės ar išorės įvykių.

Šią riziką gali sukelti tokie dalykai:

- aplaidumas Bendrovės viduje;
- trečiųjų šalių aplaidumas;
- netinkamas personalo valdymas;
- veiklos tvarkų trūkumai, susiję su klientais, produktais ar Bendrovės veiklos procesais;
- materialiojo turto sugadinimas;
- veiklos sutrikimai ir sistemų gedimai;
- veiklos procesų trūkumai.

Operacinė rizika gali pasireikšti kaip tiesioginiai piniginiai nuostoliai, pajamų mažėjimas ir išlaidų padidėjimas.

Veiklos rizikos valdymas

Veiklos rizikos valdymo tikslai yra šie:

- užtikrinti tiek veiklos efektyvumą, tiek kokybę;
- užtikrinti, kad veikla bus vykdoma laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;

– užtikrinti ūkinės veiklos tęstinumą ypatyngomis aplinkybėmis.

Siekiami iki minimumo sumažinti operacinę riziką ir sumažinti neigiamą tokios rizikos įtaką Bendrovei, atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos santykį.

Už Bendrovės operacinės rizikos valdymą tiesiogiai atsakinga Valdyba. Be to, Bendrovėje yra įsteigtas Veiklos rizikos valdymo komitetas (VRVK), kurio užduotis yra stebėti ir koordinuoti rizikos valdymo klausimus, susijusius su Bendrovėje esančia veiklos rizika ir kurti jos valdymo procesus. Šis komitetas nuolat analizuoja ir stebi veiklos riziką, jos rodiklius ir tendencijas, nustatytas savianalizės metu, taip pat ir įvykusius įvykius. Be šių užduočių, Veiklos rizikos valdymo komitetas taip pat dalyvauja rengiant ir atnaujinant nenumatytų atvejų ir jų pasekmių likvidavimo planus. VRVK tiesiogiai atsiskaito Bendrovės Rizikos valdymo komitetui.

Veiklos rizikos identifikavimas ir valdymas

Valdyba, Rizikos valdymo komitetas ir Veiklos rizikos valdymo komitetas kartu su padalinių vadovais yra atsakingi už operacinės rizikos veiksnių nustatymą laiku, optimaliausių veiksnių planų įgyvendinimą ir išvadų parengimą, užtikrinant, kad bus išvengta rizikos ar ji būtų sumažinta ir jos įtaka Bendrovės veiklai ateityje nebus reikšminga.

Veiklos rizika nustatoma remiantis įvairiais šaltiniais ir naudojant įvairius metodus. Tuo tikslu Bendrovės naudojami pagrindiniai procesai – aplinkos analizė ir makroanalizė, veiklos rizikos įvertinimo procesas ir įvykių ataskaitos.

Aplinkos analizė ir makroanalizė yra metinio strategijos formavimo ir planavimo proceso, kuriuo nustatomos pagrindinės gyvybės draudimo verslą veikiančios tendencijos bei jų poveikis Bendrovei, dalis. Remiantis tuo, identifikuojamos svarbiausios galimybės ir grėsmės, nustatomi jų prioritetai. Šio vertinimo proceso metu nustatomi pagrindiniai veiklos ir verslo rizikos veiksniai. Išorės įvykiai stebimi

nuolat, Bendrovė į juos reaguoja kaip įmanoma operatyviau.

Siekiant nustatyti ir įvertinti pagrindinę operacinę riziką ir jos atsiradimo tikimybę bei svarbą, įskaitant esamų vidinės kontrolės priemonių įvertinimą ir dabartinės rizikos sušvelninimą, naudojamas savianalizės procesas.

Bendrovė kasmet atlieka veiklos rizikos visose pagrindinėse verslo srityse savianalizę. Savianalizės metu sudaromas rizikų tam tikrai verslo linijai arba padaliniiui sąrašas, tokia rizika vertinama remiantis rizikos tikimybės ir įvykio poveikio kriterijais, įvertinamos rizikos tendencijos, o esamas rizikos lygis palyginamas su Bendrovės rizikos tolerancijos lygiais. Savianalizės proceso metu taip pat nustatomi atitinkami rizikos faktoriai ir jų ribos bei siūlomi veiksnių planai nustatytoms rizikoms valdyti ir jų galimai įtakai verslo rezultatams sumažinti iki minimumo. Nustatyta riziką savo posėdžiuose analizuoja ir joms prioritetą suteikia Rizikos valdymo komitetas arba Veiklos rizikos valdymo komitetas.

Įvykių ataskaitos ir analizė – dar vienas būdas identifiikuoti veiklos riziką. Su veiklos rizika susiję įvykiai išsamiai analizuojami Rizikos valdymo komiteto arba Veiklos rizikos valdymo komiteto posėdžių metu. Kiekvienas verslo padalinys privalo užtikrinti, kad visi įvykiai būtų registruojami specialioje duomenų bazėje ir apie juos būtų pranešta VRVK. Visus įvykius, kurie yra klasifikuojami kaip rimti arba vidutinės reikšmės stebi verslo kontrolierius, kuris, jei reikia, apie juos praneša bendrovei „Mandatum Life Insurance Company Ltd“.

Bendrovė, rengdama ir nuolat atnaujindama vidaus procesų instrukcijas, užtikrina Bendrovės darbo procesų valdymą ir darbuotojų žinių, įgūdžių bei patirties kaupimą. Tai suteikia galimybę apsaugoti intelektinę nuosavybę darbuotojo išėjimo iš Bendrovės atveju, taip pat užtikrinti sklandžią darbo procesų tęsimą ir veiklos rizikos ribojimą. Svarbiausios vidinės instrukcijos apima draudimo sutarties administravimo instrukcijas, rizikos vertinimo ir žalų reguliavimo instrukcijas, darbo su pagrindine draudimo programine įranga instrukcijas, pinigų plovimo ir teroristų

finansavimo prevencijos instrukcijas, technines instrukcijas ir aibę kitų instrukcijų, susijusių su įvairiais verslo ir vykdomos operatyvinės veiklos aspektais. Bendrovė taip pat įgyvendino ir privalo laikytis įvairių įmonių grupės „Sampo“ vidaus tvarkų, pvz. susijusių su saugumu, ryšiais, įstatymų laikymusi ir kitomis sritimis.

Bendrovės nuomone, labai didelę reikšmę turi ir rizikos, susijusios su klientų duomenų apsauga, valdymas ir kontrolė, įskaitant įslaptintos informacijos apsaugą.

Bendrovė yra parengusi ir nuolat tikrina veiksmų planus krizinės situacijos atveju (įskaitant nenumatytų atvejų ir jų pasekmių likvidavimo planą), kad užtikrintų savo ūkinės veiklos tęstinumą.

Procesų vidinės kontrolės sistema leidžia užkirsti kelią nepageidaujamiems įvykiams. Visgi, jei įvyktų arba nedaug trukėtų, kad įvyktų su operacine rizika susijęs įvykis, apie tai turi būti pranešta VRVK.

Vidaus auditas

2014 metais Bendrovės vidaus auditorius vidaus auditą atliko penkis kartus, dar penkis kartus buvo atliktas pakartotinis auditas. Sritys, kuriose buvo atliktas auditas, apėmė papildomų draudimo sutarčių sąlygų įgyvendinimą Estijoje, operatyvų sutarčių vykdymą, personalo tvarkas, klientų duomenų apsaugą, pardavimo pasiūlymų tvirtinimą ir tvarkymą, investicinio turto administravimą, pasirengimą įgyvendinti direktyvą „Mokumas II“.

Atliekant vidaus auditą, visuomet akcentuojami pasiūlymai, kaip sušvelninti galimą veiklos riziką ir kaip atlikti reikiamus veiksmus.

2.8. Rizikos valdymo perspektyvos

Bendrovė nuolat gerina savo rizikos valdymo struktūrą, sistemas ir procesus, tobulina Bendrovės valdymą. Šis darbas yra grindžiamas vidaus poreikiais ir priežiūros reikalavimais, kurių svarbiausi yra išdėstyti rengiamoje įgyvendinti direktyvoje „Mokumas II“. Direktyva „Mokumas

II“ įsigalios nuo 2016 m. sausio 1 d. 2014 m. EDPPA išleido keletą gairių, kurias atkartojo Estijos Finansų priežiūros institucija; šių gairių tikslas – padėti Bendrovėms rengtis pradėti įgyvendinti direktyvą „Mokumas II“ 2014 m. ir 2015 m., t. y. vykdyti taip vadinamus parengiamuosius reikalavimus. Prognozuojama, kad 2015 m. bus sunkūs metai, kadangi būtina užbaigti visas užduotis, numatytas parengiamuosiuose reikalavimuose, siekiant įvykdyti 2015 m. numatytus reikalavimus ir pasirengti nuo 2016 m. sausio 1 d. vykdyti direktyvos „Mokumas II“ normas.

Pasirengiamuosius darbus sudaro grynųjų pinigų srautų modeliavimas statistinių duomenų programoje „Moses“, vidaus dokumentacijos rengimas, naujų, gausių papildomų ataskaitų, atitinkančių direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus teikimas Finansų priežiūros institucijai 2015 m., valdymo sistemos sudedamųjų dalių gerinimas ir prognozuojamos nuosavos rizikos įvertinimo procedūros tobulinimas (vadovaujantis nuosavos rizikos įvertinimo principais).

3. Finansinių ataskaitų komentarai

3.1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Indėliai bankuose	699	307
Iš viso	699	307

3.2. Finansinės priemonės

3.2.1. Investicijos, išskyrus investicijas pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis

Šios investicijos padengia visus įsipareigojimus, išskyrus įsipareigojimus pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis, kai riziką prisiima draudėjas. Tai reiškia, kad šios investicijos padengia nuosavą kapitalą ir kitus finansinius įsipareigojimus (nurodytus 2.3 komentare).

Investicijų struktūra pagal klases:

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Akcijos ir investicinių fondų vienetai	1 669	1 577
Obligacijos ir kt. pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai, iš jų:	24 595	24 924
<i>Kintamos palūkanų normos skolos priemonės</i>	<i>3 012</i>	<i>6 266</i>
<i>Pastovios palūkanų normos skolos priemonės (1,5% - 7,09%)</i>	<i>17 885</i>	<i>17 450</i>
<i>Diskontuotos obligacijos</i>	<i>3 698</i>	<i>1 208</i>
Iš viso	26 264	26 501

3.2.2. Investicijos pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis

Investicijos pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis padengia investavimo finansinius įsipareigojimus, kuomet investavimo riziką prisiima draudėjas. Vykdydama savo įsipareigojimus, susijusius su turto valdymo sutarčių investicinio portfelio valdymu, Bendrovė naudoja bendrovės „Mandatum Life Insurance Company Limited“ (toliau – „Mandatum Life Finland“) paslaugomis. „Mandatum Life Finland“ ir Bendrovė yra sudariusios kapitalo išpirkimo sutartį. Pagal šią sutartį, „Mandatum Life Finland“ teikia klientams turto valdymo paslaugas ir klientai gali pasirinkti turto valdymo paslaugas pagal savo investicinio gyvybės draudimo sutartis ir investicinius krepšelius, siūlomus įprastiniams investicinio gyvybės draudimo klientams. Bendrovė turi reikalavimo teisę į bendrovės „Mandatum Life Finland“ balansinį turtą. Pinigai, kurie dengia investicinio gyvybės draudimo finansinius įsipareigojimus, saugomi klientų vardu ir bus investuoti investicinius fondus.

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Investicinių fondų vienetai	72 520	66 160
Akcijos	358	225
Grynieji pinigai, dengiantys investicinio gyvybės draudimo finansinius įsipareigojimus	238	1 329
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	79 797	74 412
Iš viso	152 913	142 126

3.2.3. Finansinis turtas ir įsipareigojimai tikrąja verte, apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje

Tūkstančiais eurų	Tikroji vertė 2014-12-31	Balansinė vertė 2014-12-31	Tikroji vertė 2013-12-31	Balansinė vertė 2013-12-31
Finansinis turtas				
Akcijos ir investicinių fondų vienetai	1 669	1 669	1 577	1 577
Investicinių fondų vienetai investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	72 520	72 520	66 160	66 160
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	79 797	79 797	74 412	74 412
Akcijos investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	358	358	225	225
Obligacijos ir kt. fiksuotojo pajamingumo VP	24 595	24 595	24 924	24 924
Iš viso	178 939	178 939	167 298	167 298
Finansiniai įsipareigojimai				
Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	116 026	116 026	109 088	109 088
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis	36 887	36 887	33 037	33 037
Iš viso	152 913	152 913	142 125	142 125

Pirmiau pateiktoje lentelėje parodytos sumos, apskaitomos tikrąja verte kaip pelnas (nuostoliai) ir nurodomos kaip tokios jas pripažinus pirmą kartą. Vertybinių popierių tikroji vertė yra paremta veikiančioje rinkoje skelbiamomis kainomis pagal dokumentuose pateiktą rizikos valdymo ir investavimo strategiją. Sukauptos palūkanų pajamos apskaitomos kaip finansinis turtas.

Vadovų vertinimu, kito finansinio turto ir įsipareigojimų – pinigų ir pinigų ekvivalentų, su draudimo veikla susijusių ir kitokių gautinų sumų, sukauptų pajamų ir iš anksto apmokėtų išlaidų, pagal draudimo sutartis mokėtinų sumų ir sukauptų išlaidų, o taip pat atidėtųjų pajamų – balansinės vertės yra panašios į jų tikrąsias vertes, kadangi šių sumų terminas yra trumpalaikis. Balansinė vertė yra pagrįstai artima tikrajai vertei.

Buvo nustatyta, kad nuosava įsipareigojimų nevykdymo rizika 2014-12-31 buvo nereikšminga.

Tikrąja verte vertinamos finansinės priemonės suskirstytos į tris hierarchinius lygmenis, atsižvelgiant žemiausią duomenų, turinčių įtakos visos tikrosios vertės apskaičiavimui lygį:

1-ame lygmenyje priemonės vertinimas paremtas veikiančioje rinkoje skelbiamomis tapataus turto arba įsipareigojimų kainomis. 2-ame lygmenyje vertinant priemonę naudojami įvesties duomenys taip pat apima kitokias sudedamąsias dalis nei paskelbtos turto arba įsipareigojimų kainos, kurias galima tiesiogiai arba netiesiogiai užfiksuoti, naudojant vertinimo technikas. 3-ame lygmenyje priemonės vertinimas paremtas kitais įvesties duomenimis nei pastebimi rinkos duomenys.

Periodiška turto ir įsipareigojimų tikroji vertė, 2014-12-31

Tūkstančiais eurų	1 lygmuo	2 lygmuo	3 lygmuo	Visa tikroji vertė
Finansinis turtas				
Su investicine veikla susijusios ir kitokios gautinos sumos	0	281	0	281
Akcijos ir investicinių fondų vienetai	1 669	0	0	1 669
Investicinių fondų vienetai investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	68 516	3 753	251	72 520
Akcijos investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	358	0	0	358
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	75 988	1 948	1 861	79 797
Obligacijos ir kt. pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	19 380	5 215	0	24 595
Iš viso	165 911	11 197	2 112	179 220
Finansiniai įsipareigojimai				
Su draudimo veikla susijusios ir kitokios mokėtinos sumos	0	258	0	258
Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	111 783	3 753	251	115 787
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis	33 079	1 948	1 861	36 887
Iš viso	144 862	5 959	2 112	152 933

Periodiška turto ir įsipareigojimų tikroji vertė, 2013-12-31

Tūkstančiais eurų	1 lygmuo	2 lygmuo	3 lygmuo	Visa tikroji vertė
Finansinis turtas				
Su investicine veikla susijusios ir kitokios gautinos sumos	0	258	0	258
Akcijos ir investicinių fondų vienetai	1 577	0	0	1 577
Investicinių fondų vienetai investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	0	65 689	471	66 160
Akcijos investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	225	0	0	225
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	4 557	67 805	2 050	74 412
Obligacijos ir kt. pastoviųjų pajamų vertybiniai popieriai	0	24 924	0	24 924
Iš viso	6 359	158 676	2 521	167 556
Finansiniai įsipareigojimai				
Su draudimo veikla susijusios ir kitokios mokėtinos sumos	0	175	0	175
Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	225	107 073	471	107 769
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis	4 557	26 421	2 050	33 028
Iš viso	4 782	133 669	2 521	140 972

Ataskaitiniu laikotarpiu, pasibaigusiu 2014 m. gruodžio 31 d., 136 mln. eurų antrojo lygio tikrąja verte vertinamų investicijų buvo perklasifikuotos į 1 lygio investicijas, kadangi pagrindinės įmonės sprendimu buvo vienodinami visoje grupėje taikomi principai.

3 lygmeniui priskirtų finansinių priemonių suma neturi esminės reikšmės. „Mandatum Life“ neprisiima jokios investicinės rizikos, kadangi finansinės priemonės yra susijusios su investiciniu gyvybės draudimu.

3 lygio finansinių instrumentų, vertinamų tikrąja verte, apyvartos suderinimas

Tūkstančiais eurų	2014 m. sausio 1 d.	Visas pelnas / (-nuostolis), užfiksuotas pajamų ataskaitoje	Pirkimai	Pardavimai	Šiam lygiui priskirtos sumos	2014 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas						
Investicinių fondų vienetai investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	471	5	2 466	-2 691	0	251
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	2 050	-124	52	-117	0	1 861
Iš viso	2 521	-119	2 518	-2 808	0	2 112
Finansiniai įsipareigojimai						
Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	471	5	2 466	-2 691	0	251
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis	2 050	-124	52	-117	0	1 861
Iš viso	2 521	-119	2 518	-2 808	0	2 112

Vadovams nėra žinoma jokių esminių pokyčių, susijusių su prielaidomis, kuriomis remiantis vertintos 3 lygmens investicijos. „Mandatum Life“ neprisiima jokios investicinės rizikos, kadangi finansinės priemonės yra susijusios su investiciniu gyvybės draudimu.

3 lygio finansinių instrumentų, vertinamų tikrąja verte, apyvartos suderinimas

Tūkstančiais eurų	2013 m. sausio 1 d.	Visas pelnas / (-nuostolis), užfiksuotas pajamų ataskaitoje	Pirkimai	Pardavimai	Šiam lygiui priskirtos sumos	2013 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas						
Investicinių fondų vienetai investicinio gyvybės draudimo sutartims padengti	493	-188	10 851	-10 685	0	471
Finansinis turtas pagal kapitalo išpirkimo sutartį, sudarytą su bendrove „Mandatum Life Finland“	1 798	-1 693	1 263	-120	802	2 050
Iš viso	2 291	-1 881	12 114	-10 805	802	2 521
Finansiniai įsipareigojimai						
Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis	493	-188	10 851	-10 684	0	471
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis	1 798	-1 693	1 263	-120	802	2 050
Iš viso	2 291	-1 830	12 114	-10 805	802	2 521

3.3. Finansinis turtas, apskaitomas pagal amortizuotąją savikainą

3.3.1. Finansinės priemonės, apskaitomos pagal amortizuotąją savikainą

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Grynieji pinigai, dengiantys investicinio gyvybės draudimo finansinius įsipareigojimus	238	1 329
Iš viso	238	1 329

3.3.2. Su draudimo veikla susijusios ir kitokios gautinos sumos

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Iš tiesioginės draudimo veiklos gautinos sumos	24	19
Gautinos sumos, susijusios su persidraudimu	206	191
Iš prekybos VP gautinos sumos	41	30
Kitos gautinos sumos	10	18
Iš viso	281	258

3.3.3. Sukauptos pajamos ir iš anksto sumokėtos išlaidos

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Sukauptos pajamos	370	289
Iš anksto sumokėtos išlaidos	185	167
Iš viso	555	456

3.4. Nekilnojamasis turtas, įrenginiai ir įranga

Tūkstančiais eurų	Įsigijimo savikaina	Sukauptas nusidėvėjimas	Balansinė vertė
2012-12-31	383	-297	86
Įsigijimai	4	0	4
Nurašymai	-7	7	0
Nusidėvėjimas	0	-43	-43
2013-12-31	380	-333	47
Nurašymai	-23	21	-2
Nusidėvėjimas	0	-29	-29
2014-12-31	357	-341	16

Įrangą sudaro IT įranga ir baldai.

3.5. Nematerialusis turtas

Tūkstančiais eurų	Įsigijimo savikaina	Sukauptas nusidėvėjimas	Balansinė vertė
2012-12-31	1 635	-798	837
Įsigijimai	92	0	92
Korekcijos dėl valiutos keitimo kurso	-6	1	-5
Nusidėvėjimas	0	-163	-163
2013-12-31	1 721	-960	761
Įsigijimai	84	0	84
Nurašymai	-1	1	0
Nusidėvėjimas	0	-155	-155
2014-12-31	1 804	-1 114	690

3.6. Su draudimo veikla susijusios ir kitos mokėtinos sumos

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Tūkstančiais eurų	59	66
- išmokos draudėjams	47	66
- išmokos tarpininkams	12	0
Su perdraudimo veikla susijusios mokėtinos sumos	153	109
Su prekyba VP susijusios mokėtinos sumos	34	0
Mokėtinos pelno mokesčio sumos	12	0
Iš viso	258	175

3.7. Sukauptos išlaidos ir atidėtosios pajamos

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Įsipareigojimai darbuotojams	155	148
Įsipareigojimai tiekėjams	34	54
Kitokios sukauptos išlaidos ir atidėtosios pajamos	221	230
Visi mokesčiai įsipareigojimai, tarp jų	111	132
- gyventojų pajamų mokestis	43	68
- socialinio draudimo įmokos	50	54
- įmokos į garantinį fondą	4	4
- finansuojamos pensijos	3	3
- PVM	7	1
- kiti mokesčiai	4	2
Iš viso	521	564

3.8. Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis

3.8.1. Visi finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio draudimo ir investicijų sutartis

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis (3.8.2 komentaras)	116 026	109 088
Finansiniai įsipareigojimai pagal investicijų sutartis (3.8.3 komentaras)	36 887	33 037
Total	152 913	142 125

Finansiniai įsipareigojimai pagal investicines sutartis vertinami tikrąja verte kaip pelnas (nuostoliai). Prielaidų, kuriomis remiamasi vertinant draudimo įsipareigojimus, pasikeitimai nurodyti 3.10 skyriuje.

3.8.2. Finansiniai įsipareigojimai pagal investicinio gyvybės draudimo sutartis

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Sausio 1 d.	109 088	107 152
Gauta draudimo įmokų	25 454	18 850
Išmokėta išmokų	-18 223	-16 541
Atskaityta mokesčių (3.18 komentaras)	-2 293	-2 154
Produktų priskyrimo koregavimas arba perrašymai tarp draudimo techninių įsipareigojimų ir finansinių įsipareigojimų (3.8.3, 3.8.4 ir 3.9.2 komentaras)	-2 027	-328
Pokytis dėl vienetų kainų pokyčių ir kitų pasikeitimų (3.21 komentaras)	4 027	2 249
Koregavimas dėl užsienio valiutos keitimo kursų	0	-140
Gruodžio 31 d.	116 026	109 088

3.8.3. Finansiniai įsipareigojimai pagal investicijų sutartis

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Sausio 1 d.	33 037	27 964
Gauta draudimo įmokų	10 984	9 113
Išmokėta išmokų	-7 764	-5 576
Atskaityta mokesčių (3.18 komentaras)	-38	-46
Produktų priskyrimo koregavimas arba perrašymai tarp draudimo techninių įsipareigojimų ir finansinių įsipareigojimų (3.8.2, 3.8.4 ir 3.9.2 komentaras)	2 145	514
Pokytis dėl vienetų kainų pokyčių ir kitų pasikeitimų (3.21 komentaras)	-1 477	1 146
Koregavimas dėl užsienio valiutos keitimo kursų	0	-78
Gruodžio 31 d.	36 887	33 037

3.8.4. Finansiniai įsipareigojimai pagal draudimo sutartis su dalyvavimu pelne

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Sausio 1 d.	3 797	4 392
Gauta draudimo įmokų	310	371
Išmokėta išmokų	-347	-830
Atskaityta mokesčių (3.18 komentaras)	-69	-79
Produktų priskyrimo koregavimas arba perrašymai tarp draudimo techninių įsipareigojimų ir finansinių įsipareigojimų (3.8.2, 3.8.3 ir 3.9.2 komentaras)	-101	-177
Garantuotos palūkanos, priemokos iš pelno ir kitokie pokyčiai	120	130
Koregavimas dėl užsienio valiutos keitimo kursų	0	-10
Gruodžio 31 d.	3 710	3 797

Visi kiti įsipareigojimai – tai įsipareigojimai, susiję su SDE sutartimis. Vadovaudamasi 7 TFAS, Bendrovė neparodė įsipareigojimų, susijusių su SDE investicijų sutartimis, kadangi SDE tikroji vertė arba tikrosios vertės amplitudė negali būti patikimai nustatyta. Šiomis priemonėmis jokiaje rinkoje aktyviai neprekiuojama, draudėjams jie siūlomi įprastinės ūkinės–ekonominės veiklos kontekste.

Prielaidų, kuriomis remiamasi vertinant draudimo įsipareigojimus, pasikeitimai nurodyti 3.10 komentare.

3.9. Draudimo sutarčių techniniai atidėjiniai ir su jais susijęs persidraudimo turtas

3.9.1. Visi draudimo sutarčių techniniai atidėjiniai ir su jais susijęs persidraudimo turtas

Tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Gyvybės draudimo atidėjiniai	13,132	13,062
Numatomų išmokų atidėjiniai	296	318
Visi draudimo sutarčių techniniai atidėjiniai	13,428	13,380
Perdraudikų dalis techninių atidėjinių sumoje	52	53
Visi draudimo sutarčių techniniai atidėjiniai ir su jais susijęs persidraudimo turtas	13,376	13,327

Prielaidų, kuriomis remiamasi vertinant draudimo įsipareigojimus, pasikeitimai nurodyti 3.10 komentare.

3.9.2. Gyvybės draudimo atidėjiniai

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Sausio 1 d.	13 062	12 932
Pasirašytų įmokų suma	3 708	3 651
Draudimo išmokos	-1 798	-2 005
Produktų priskyrimo koregavimas arba perrašymai tarp draudimo techninių įsipareigojimų ir finansinių įsipareigojimų (3.8.2, 3.8.3 ir 3.8.4 komentaras)	-17	-8
Kiti vertės pokyčiai (įskaitant mokesčius, rizikos įmokas ir palūkanas, korekcijas dėl užsienio valiutos keitimo kursų)	-1 823	-1 508
Gruodžio 31 d.	13 132	13 062

3.9.3. Numatomų išmokėjimų atidėjiniai

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Sausio 1 d.	318	590
Per metus išmokėta išmokų	-1 798	-2 005
Kiti numatomų išmokėjimų atidėjinių vertės pokyčiai (įskaitant korekcijas dėl užsienio valiutos keitimo kursų)	1 776	1 733
Gruodžio 31 d.	296	318
Perdraudikams tenkanti numatomų išmokėjimų atidėjinių dalis	52	53

Numatomų išmokėjimų atidėjiniams priklauso dvi sritys – patirtos žalos, apie kurias dar nėra pranešta (IBNR) ir prognozuojamos išlaidos, kurių suma apskaičiuojama remiantis prielaidomis (tūkst. eurų).

Numatomų išmokėjimų atidėjiniai	Suma	Dalis
Įvykusios žinomos žalos, už kurias draudimo išmokos dar neišmokėtos, ir pradėtos mokėti išmokos (pvz., išmokos suėjus sutarties terminui arba nutraukus sutartį)	163	55%
IBNR	107	36%
Prognozuojamos išlaidos	26	9%
Iš viso	296	100%

Nustatant prielaidas dėl IBNR, poveikiui atidėjinio sumai apskaičiuoti naudojama turima naujausia statistine informacija, tokia kaip laiko tarpas tarp faktiškai patirtos žalos ir pranešimo apie patirtą žalą gavimo. Kai kurių papildomų draudimo apsaugų atveju, taip pat naudojami labiau apytiksliai metodai, pavyzdžiui, įmokų sumos procentinė dalis. Nustatant prielaidas dėl numatomų sąnaudų, naudojama turima naujausia statistine informacija apie faktines išlaidas dėl praėityje patirtų žaunų, priskirtas tokioms žaunoms.

3.10. Prielaidų dėl draudimo techninių atidėjinių ir finansinių įsipareigojimų pokyčiai

Bendrovė nepakeitė jokių esminių ar reikšmingų prielaidų, kuriomis remiantis vertinami draudimo techniniai atidėjiniai ir finansiniai įsipareigojimai.

3.11. Įsipareigojimų pakankamumo testas

Pagrindinės prielaidos, kuriomis remdamasi bendrovė atlieka atidėjinių pakankamumo testą yra šios:

Mirtingumas. Buvo naudojama Baltijos šalių statistikos tarnybų pateikta 2011–2013 m. oficialia gyventojų mirtingumo statistika, bazinis mirtingumas paskaičiuotas kaip šių trijų metų vidurkis. Sudarant sutartis, daroma prielaida, kad bazinis mirtingumas pirmaisiais draudimo metais turėtų sumažėti 67 proc., o iki šeštųjų metų šis efektas mažės tiesiniu principu iki 50 proc.

Sutarčių nutraukimas prieš terminą. Čia remiamasi Bendrovės surinkta paskiausia statistine informacija, kuri koreguojama, atsižvelgiant į numatomas būsimas tendencijas, Bendrovės veiklą ir taikomą strategiją. Nutraukiamų sutarčių koeficientas Estijoje sudaro nuo 2% iki 20% Estijoje, Latvijoje – nuo 1,0% iki 26 % ir Lietuvoje – nuo 1% iki 40%, priklausomai nuo produkto, šalies ir metų, kuriais galioja draudimo apsauga. Nutraukiamų sutarčių koeficientas parodo, kiek sutarčių iš tų, kurios galioja, bus nutrauktos per metus. Taip pat, kai kurioms sutarčių grupėms buvo nustatytos prielaidos dėl dalinio sutarčių nutraukimo.

Diskonto koeficientas. Bendrovė naudoja tą patį diskonto koeficientą, kaip jos pagrindinė bendrovė „Mandatum Life Finland“. Pajamingumo kreivei naudojamas indėlių eurais apskaitavimo sandorių koeficientas, apskaičiuojamas indėlių eurais koeficiento ir apskaitavimo sandorių eurais koeficiento pagrindu. Koeficientai siekia nuo -0,02% iki 1,57%, priklausomai nuo termino (skaičiuojama ne ilgesniam nei penkiasdešimties metų terminui).

Išlaidų lygis ir infliacija. Čia remiamasi Bendrovės surinkta statistine informacija, kuri koreguojama, atsižvelgiant į numatomas būsimas tendencijas, Bendrovės veiklą ir taikomą strategiją. Prielaidoje dėl infliacijos imta standartinė 3 % norma.

Testai parodo, ar įsipareigojimai, apskaičiuoti remiantis būsimais pinigų srautais, yra didesni už įsipareigojimus, apskaičiuotus pagal dabartinę metodiką. Testo būdu apskaičiuoti įsipareigojimai reiškia diskontuotą būsimų išmokų pagal draudimo sutartį vertę (draudimo išmokos, išlaidos), atėmus būsimų draudimo įmokų, gautinų iš draudėjų, diskontuotą vertę. Atliekant testą, neatsižvelgiama į būsimus sutarties pokyčius.

Įsipareigojimų pakankamumo testo metu atsižvelgiant į visas galiojančias sutartis, todėl šis testas numatomų išmokų atidėjiniams netaikomas.

Remiantis įsipareigojimų pakankamumo testo rezultatais, bendra Bendrovės įsipareigojimų suma pagal draudimo sutartis yra pakankama.

Bendrovė nustatė keletą prielaidų, kurios naudojamos jautrumui skaičiuoti, verčių – rezultatai skaičiuojami kiekvienai prielaidai atskirai, kiekvieną pagrindinę prielaidą pakeičiant tris kartus.

Jautrumo analizės tikslas yra nustatyti įsipareigojimų jautrumą prielaidų pokyčiams, todėl siekiama įvertinti, kaip aplinkybių pasikeitimas gali įtakoti Bendrovės įsipareigojimus. Įsipareigojimai labiausiai keičiasi, pakeitus prielaidas dėl numatomų sąnaudų, sutarčių nutraukimo prieš terminą lygio ir mirtingumo, taip pat pakeitus numatomą infliaciją ir pajamingumo kreivę.

- Jei sąnaudos būtų 1,5 karto didesnės, įsipareigojimai būtų beveik 7,4% didesni, tuo tarpu jei sąnaudos būtų 1,2 karto mažesnės nei tikėtasi, tuomet reikalingi įsipareigojimai būtų 2,5% mažesni.
- Jei mirtingumas būtų dvigubai didesnis, tuomet įsipareigojimai būtų 4,4% didesni, tuo tarpu jei mirtingumas būtų du kartus mažesnis nei tikėtasi, įsipareigojimai sumažėtų 2,4%.
- Jei sutarčių nutraukimo prieš terminą lygis būtų dvigubai didesnis, tuomet įsipareigojimai išaugtų 4,4% lyginant su pradinėmis prielaidomis, tuo tarpu jei sutarčių nutraukimo prieš terminą lygis būtų 1,5 karto mažesnis nei tikėtasi, įsipareigojimai sumažėtų 2,2%.
- Nepritaikius atrankos efekto, įsipareigojimai išaugtų 4,6%, lyginant su pradiniais.

Jokie analizuoti scenarijai nerodo, kad Bendrovėje egzistuotų trūkumų.

Visi šie jautrumo rodikliai skaičiuojami atskirai ir netaikomi kartu tuo pačiu metu. Prielaidų koreliacija turės reikšmingos įtakos nustatant įsipareigojimus, tačiau siekiant parodyti prielaidų pokyčių įtaką, prielaidas reikėjo keisti individualiai.

3.12. Savininkų nuosavybė

2014 m. gruodžio 31 d. akcijų skaičius buvo 5 500 (2013-12-31 – 5 500).

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinį kapitalą sudarė 3 516 tūkst. eurų, o Bendrovės savininkų nuosavybė iš viso buvo lygi 10 756 (10 572) tūkst. eurų.

Bendrovės įstatuose numatyta mažiausia Bendrovės akcinio kapitalo suma yra 1 278 400 eurų, didžiausia – 5 113 600 eurų.

Galimi pelno mokesčio įsipareigojimai

2014 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nepaskirstytasis pelnas sudarė 3 469 (3 285) tūkst. eurų. Visas paskirstytinas pelnas gali būti priskirtas Latvijos ir Lietuvos filialų veiklai, todėl nesukuriamas pelno mokesčio įsipareigojimas, didesnis nei maksimalus pelno mokesčio įsipareigojimas, susijęs su dividendų išmokėjimu iš nepaskirstyto pelno.

3.13. Pasirašytų įmokų suma

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Rizikos produktai	471	430
Tradiciniai kaupiamieji produktai	1 168	1 271
Universalūs gyvybės draudimo produktai	50	66
Investicinio gyvybės draudimo sutarčių rizikos įmokos	825	869
Papildomas draudimas	1 194	1 016
Iš viso	3 708	3 652

3.14. Grynosios pajamos iš persidraudimo veiklos

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Perdraudikams tenkanti pasirašytų premijų dalis	-450	-431
Perdraudikų dalis draudimo išmokose	72	94
Perdraudikų dalies techniniuose atidėjiniuose pokytis	-1	-3
Persidraudimo komisiniai	195	175
Iš viso	-185	-165

3.15. Investicinės pajamos

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Palūkanos iš obligacijų ir kitų fiksuotojo pajamingumo VP	666	690
Dividendai	3	3
Iš viso	669	693

3.16. Investicijų tikrosios vertės prieaugis ir sumažėjimas

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Akcijos ir investicinių fondų vienetai	91	340
Obligacijos ir kt. fiksuotosios normos vertybiniai popieriai	323	-98
Iš viso	414	242

3.17. Realizuotasis investicijų pelnas ir nuostoliai

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Obligacijos ir kt. fiksuotosios normos vertybiniai popieriai	-59	-26
Iš viso	-59	-26

Pirmiau pateiktose lentelėse yra parodyti finansinio turto, apskaitomo pirminio priskyrimo metu nurodyta tikraja verte pelno (nuostolio) ataskaitoje rezultatai.

3.18. Pajamos iš mokesčių

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Įsigijimo mokesčiai	481	395
Pratęsimo mokesčiai	1 803	1 759
Termino pasibaigimo ir nutraukimo mokesčiai	111	121
Kiti mokesčiai	5	4
Iš viso	2 400	2 279

3.19. Kitos pajamos

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Tarpininkavimo komisiniai už fondų vienetus	1 281	1 237
Kitokios pajamos (iš materialiojo turto pardavimo, valiutos keitimo kursų)	7	15
Iš viso	1 288	1 252

3.20. Grynosios draudimo išmokos ir techninių atidėjinių pokytis

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Žalos ir išmokos pasibaigus sutarčiai	-1 507	-1 600
Išperkamosios sumos	-291	-405
Žalų sureguliuavimo išlaidos (3.22 komentaras)	-106	-282
Visos draudimo išmokos ir žalų sureguliuavimo išlaidos	-1 904	-2 287
Perdraudikams tenkanti sumokėtų išmokų dalis	72	94
Visos sumokėtos draudimo išmokos ir žalų sureguliuavimo išlaidos, išskyrus perdraudimo dalį	-1 832	-2 193
Gyvybės draudimo atidėjinių padidėjimas	-88	-147
Numatomų išmokėjimų atidėjinių padidėjimas	22	272
Visas draudimo techninių atidėjinių padidėjimas	-66	126
Perdraudikų dalies techniniuose atidėjiniuose pokytis	-1	-3
Visas draudimo techninių atidėjinių padidėjimas, išskyrus persidraudimo dalį	-67	123
Grynosios draudimo išmokos ir techninių atidėjinių pokytis	-1 899	-2 070

3.21. Investicinio gyvybės draudimo finansinių įsipareigojimų ir turto vertės pokytis

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Investicinio gyvybės draudimo finansinių įsipareigojimų pokytis dėl vienetų kainų pokyčių ir kitų pasikeitimų (3.8.2, 3.8.3 komentaras)	-2 550	-3 395
Investicijų, sietinų su gyvybės draudimo sutartimis, vertės pokytis	2 476	3 305
Iš viso	-74	-90

3.22. Išlaidos

Išlaidų struktūra pagal šaltinius

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Darbuotojų išlaidos	3 481	3 750
Komisinis atlyginimas tarpininkams	520	432
Patalpų išlaidos	580	608
Biuro išlaidos	47	140
Nusidėvėjimas	184	207
Kitos išlaidos	1 183	1 202
Iš viso	5 995	6 339

Išlaidų struktūra pagal gyvavimo ciklą

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Įsigijimo išlaidos	3 701	3 455
Administracinės išlaidos	2 074	2 477
Žalų suregulavimo išlaidos	106	282
Investicinės išlaidos	114	125
Iš viso	5 995	6 339

3.23. Pelno mokestis

Tūkstančiais eurų	Latvija	Lietuva	Estija	Iš viso
Grynasis apmokestinamas pelnas	-622	1,141	-335	184
Pelno mokesčio tarifas	15%	15%		
Apskaičiuotas pelno mokestis	-93	171	0	78
Mokesčio padidėjimas ar sumažėjimas dėl:				
neleidžiamų atskaitymų	284	347	0	631
neapmokestinamųjų pajamų	0	-216	0	-216
Pripažintas atidėtųjų mokesčių turtas	0	0	0	0
Nepripažintas atidėtųjų mokesčių turtas	191	-28	0	163
Einamųjų metų pelno mokestis	0	12	0	12
Atidėtojo mokesčio turto pokytis	0	-11	0	-11
Visas pelno mokestis	0	1	0	1

Atidėtojo pelno mokesčio turto skaičiavimas

Eurais	Atidėtųjų mokesčių turtas (įsipareigojimai)		
	2014 m.		
	Laikini skirtumai	Koeficientas	Mokestis
Atidėtųjų mokesčių paskaičiavimas			
Mokestiniai nuostoliai	13 714 703	15%	2 057 205
Nepripažintas atidėtasis mokesčių turtas, susijęs su sukauptais mokestiniais nuostoliais	-12 938 522	15%	-1 940 778
Pripažintas atidėtųjų mokesčių turtas	776 181	15%	116 427

3.24. Veiklos nuoma

Bendrovė nuomojasi patalpas, automobilius ir IT įrangą pagal veiklos nuomos sutartis. Nuomos mokesčiai pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, kuriuo jie mokami.

Tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Patalpos	419	462
Automobiliai	70	80
IT įranga	14	8
Iš viso	503	550

2014 m. ir 2013 m. gruodžio 31 d. apskaičiuoti būsimi minimalūs įsipareigojimai pagal nuomos sutartis, kurios negali būti nutrauktos yra tokie:

Mokėtini per vienerius metus	130	144
Ilgiau nei per vienerius, bet ne ilgiau nei per penkerius metus	120	115
Iš viso	250	259

3.25. Sandoriai su susijusiosiomis šalimis

3.25.1. Sandoriai su Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Stebėtojų tarybos nariams atlyginimas už veiklą Taryboje ar išmokos atsistatydinus iš Tarybos narių nebuvo mokamos. Valdybos nariams pagal paslaugų teikimo sutartis 2014 m. išmokėta iš viso 281 tūkst. eurų (2013 m. – 376 tūkst. eurų), įskaitant su atlyginimu susijusius mokesčius. Be to, Valdybos nariams papildomai buvo sumokėta 16 (24) tūkst. eurų pagal Bendrovės ilgalaikį motyvacinį darbuotojų skatinimo planą, įskaitant mokesčius nuo darbo užmokesčio.

2014 m. gruodžio 31 d. sutartyse numatyta didžiausia išmokų nutraukiant darbo santykius suma yra 154 (155) tūkst. eurų.

3.25.2. Kitokie sandoriai su susijusiosiomis šalimis

TURTAS, tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai		
„Nordea Bank Finland Plc“ (su bendrove „Sampo plc“ susijusi bendrovė)	31	12
Pagal persidraudimo sutartis gautinos sumos		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	258	244
Finansinis turtas		
Finansinis turtas, užregistruotas tikrąja verte PNA		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	79 797	74 412
Kitokios gautinos sumos		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	38	25
Sukauptos pajamos ir iš anksto sumokėtos išlaidos		
„If P&C Insurance Company Ltd“ (bendrovės „Sampo plc“ antrinė bendrovė)	15	6
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	201	104
ĮSIPAREIGOJIMAI, tūkstančiais eurų	2014-12-31	2013-12-31
Pagal draudimo sutartis mokėtinos sumos		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	153	109
Sukauptos išlaidos ir atidėtosios pajamos		
„Sampo plc“ (galutinė pagrindinė įmonė)	13	16
„If P&C Insurance Company Ltd“ (bendrovės „Sampo plc“ antrinė bendrovė)	4	2

PAJAMŲ ATASKAITA, tūkstančiais eurų	2014 m.	2013 m.
Įmokos, perduotos perdraudikams		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	450	430
Persidraudimo komisiniai		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	195	175
Kitos pajamos		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	649	564
Perdraudikams tenkanti draudimo išmokų ir atidėjinių pokyčio dalis		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	71	91
Išlaidos		
Komisinis atlyginimas tarpininkams		
„If P&C Insurance Company Ltd“ (bendrovės „Sampo plc“ antrinė bendrovė)	1	3
Transporto išlaidos		
„If P&C Insurance Company Ltd“ (bendrovės „Sampo plc“ antrinė bendrovė)	11	12
„Nordea Bank Finland Plc“ (su bendrove „Sampo plc“ susijusi bendrovė)	19	20
Kitos išlaidos		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	69	70
„If P&C Insurance Company Ltd“ (bendrovės „Sampo plc“ antrinė bendrovė)	34	35
„Nordea Bank Finland Plc“ (su bendrove „Sampo plc“ susijusi bendrovė)	11	2
„Sampo plc“ (galutinė pagrindinė įmonė)	62	64
Finansinio turto, tikrąją vertę įtraukto į pelną ir nuostolį, pokytis		
„Mandatum Life Insurance Company Limited“ (pagrindinė įmonė)	582	3,336

3.26. Įvykiai po ataskaitos sudarymo datos

2015 m. sausio 1 d. Lietuva įstojo į euro zoną ir Lietuvos litą (LTL) pakeitė euras (EUR). Atitinkamai, Bendrovė savo apskaitos duomenis perskaičiavo eurais. Nuo 2015 m. finansinės ataskaitos bus rengiamos eurais.

Rengiant lyginamuosius duomenis, bus vadovaujama oficialiu valiutos keitimo kursu, t. y. 3,4528 LTL = 1 EUR.

Šis įvykis neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

IV. Neprieklausomo auditoriaaus ataskaita

/Logotipas: „Ernst & Young“/

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4 10143, Talinas, Estija

Tel. +372 611 4610
Faks. +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/ee

Įmonės kodas 10877299
PVM kodas EE 100770654

„Ernst & Young Baltic“ AS
Rävala 4 10143, Talinas, Estija

Tel. +372 611 4610
Faks. +372 611 4611
Tallinn@ey.com
www.ey.com/ee

Įmonės kodas 10877299
PVM kodas EE 100770654

Originalaus teksto vertimas iš estų kalbos

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS ATASKAITA

Bendrovės „Mandatum Life Insurance Baltic“ SE akcininkams

Mes patikrinome prie šios ataskaitos pridedamas bendrovės „Mandatum Life Insurance Baltic SE“ finansines ataskaitas, kurias sudaro 2014 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita, bendrųjų pajamų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ir pinigų srautų ataskaitos už tą dieną pasibaigusius metus, taip pat reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitokia aiškinamoji informacija.

Vadovų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovai atsako už šių finansinių ataskaitų parengimą ir tinkamą pateikimą pagal Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus ir už vadovų nuožiūra nustatytas vidinės kontrolės procedūras, reikalingas norint parengti finansines ataskaitas, kuriose nebūtų jokių esminių neteisingų pareiškimų, atsiradusių dėl sukčiavimo arba klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra pareikšti savo nuomonę apie šias finansines ataskaitas, remiantis mūsų atliktu auditu. Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (Estija). Šie standartai reikalauja, kad laikytumėmės etikos reikalavimų, planuotume ir atliktume auditą taip, kad gautume pakankamai įrodymų dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra jokių esminių neteisingų pareiškimų.

Audito metu atliekamos procedūros, kuriomis siekiama gauti audito įrodymus apie finansinėse ataskaitose nurodytas sumas ir atskleistą informaciją. Procedūros parenkamos auditoriaus sprendimu, įskaitant esminių neteisingų pareiškimų, galinčių atsirasti finansinėse ataskaitose dėl sukčiavimo arba klaidos, rizikos vertinimą. Atlikdamas tokius rizikos vertinimus, auditorius vertina, ar vidinė kontrolė padeda užtikrinti, kad įmonė parengs ir tinkamai pateiks finansines ataskaitas, kad galima būtų planuoti tokias audito procedūras, kurios bus tinkamos esamomis aplinkybėmis. Tačiau tokių veiksmų tikslas nėra pareikšti nuomonę apie įmonės vidinės kontrolės veiksmingumą. Audito metu taip pat vertinamas taikytų apskaitos politikos gairių tinkamumas bei tai, ar vadovų prognozės apskaitos tikslais yra pagrįstos bei vertinamas bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad galėtume jais remtis, pateikdami savo audito išvadą.

Išvada

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais esminiais atžvilgiais tinkamai atspindi bendrovės „Mandatum Life Insurance Baltic“ SE finansinę padėtį 2014 m. gruodžio 31 d., taip pat jos finansinius rezultatus ir pinigų srautus tą dieną pasibaigusiais metais bei atitinka Europos Sąjungos patvirtintus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus.

Talinas, 2015 m. vasario 27 d.

/Parašas/

Ivar Kiiigemägi
Įgaliotojo auditoriaus numeris 527

/Parašas/

Tiina Leif
Įgalioto auditoriaus Nr. 441

/Vertimas iš anglų kalbos/

„Ernst & Young Baltic AS“

Audito įmonės registracijos numeris 58

Įmonių grupės „Ernst & Young Global Limited“ narys

V. Pasiūlymas dėl pelno paskirstymo

Bendrovės nepaskirstytas pelnas:

2014 m. grynasis pelnas 183 696 eurai

Visas nepaskirstytasis pelnas 3 469 162 eurai

Valdyba siūlo pervesti 9 185 eurus į privalomąjį rezervą, o 174 511 eurų pridėti prie nepaskirstytojo pelno.

Imre Madison

Valdybos pirmininkas

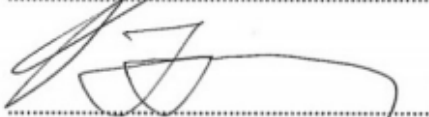
Erkki Sadam

Valdybos narys

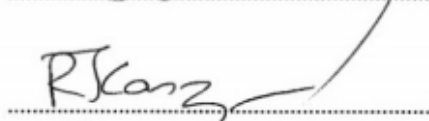
Ilona Stare

Valdybos narė

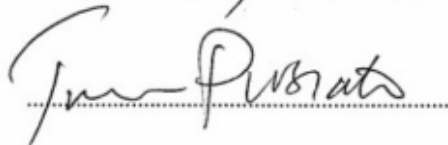
Rasa Kasperaviciute

Valdybos narė

Timo Pursiala

Valdybos narys

VI. Parašai, kuriais Valdybos nariai pasirašo 2014 m. metinę ataskaitą

Bendrovės Valdyba patvirtino 2014 m. vadovų ataskaitą ir metinę finansinę ataskaitą.

Valdybos sudarytą metinę ataskaitą sudaro vadovų ataskaita, metinių finansinių ataskaitų rinkinys, pasiūlymas dėl pelno paskirstymo ir nepriklausomo audito ataskaita. Bendrovės Stebėtojų taryba peržiūrėjo metinę atskaitomybę ir patvirtino ją kaip teiktiną visuotiniam akcininkų susirinkimui.

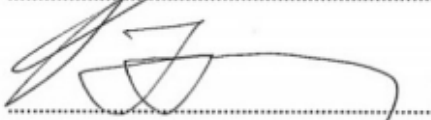
Imre Madison Valdybos pirmininkas

Erkki Sadam Valdybos narys

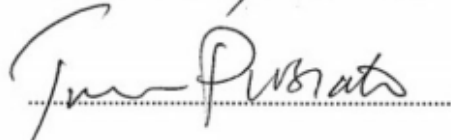
Ilona Stare Valdybos narė

Rasa Kasperaviciute Valdybos narė

Timo Pursiala Valdybos narys

VII.Pardavimų pajamos pagal EMTAK 2008

EMTAK	Ekonominės veiklos rūšis	Iš viso
65111	gyvybės draudimas	3 708 495 eurai

/Vertimas iš anglų kalbos/

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE
Registracijos Prekybos registre Nr. 10561490
ADRESAS VIRU VÄLJAK 2. 10111 TALINAS
TEL. 681 2300, FAKS. 681 2399

EL. PAŠTAS info@mandatumlife.ee | tinklapis internete: www.mandatumlife.ee